

Kinesisk nationalism

- På vilka sätt använder Kinas kommunistiska parti nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna som kan främja legitimiteten i deras anspråk på fortsatt maktinnehav i Kina?

David Wernersson
Avdelningen för mänskliga rättigheter
Historiska Institutionen
MRSK30
HT 2012
Handledare: Lina Sturfelt & Olof Beckman

Abstract

The purpose of this paper is to investigate how the Chinese nationalism is used as a power tool for the non-democratic regime in China to legitimize its power within the Chinese people. The study investigate Chinas involvement in the conflict of the Spratly Islands and how the Chinese rhetoric is used to create cohesion and legitimacy for the Chinese communist party (CCP), and not the global impact of the conflict on the Spratly Islands. Official statements regarding the conflict are analyzed in the way the Chinese nationalism has evolved during the last 20-30 years. The conflict concerning the Spratly Islands is therefore studied as a case study.

The study that has been made as a combination between a rhetoric analyze and a argumentative analyze, shows that the nationalistic ideal that can be found within the population of China is something that has been largely developed and created by CCP. This effort has been made in order to continue to legitimate their power, when the legitimacy of communism faded during 1980 and 1990's within the population. The arguments CCP used to create nationalism as a working tool to legitimize their continuing power in the 1980 and 1990's can also be found in the rhetoric used by China today regarding the conflict of the Spratly Islands.

Keywords: China, Spratly Islands, Nationalism, Democracy, Conflict, Sovereignty, Chinese communist party, South China sea, National identity, Human Rights

Abstract

Den här uppsatsen syftar till att utreda hur den kinesiska nationalismen används som ett maktverktyg för den icke-demokratiska regimen i Kina i syfte att legitimera sin makt hos den kinesiska befolkningen. Studien utreder Kinas inblandning i konflikten om Spratlyöarna och hur den kinesiska retoriken i konflikten används för att skapa sammanhållning och legitimitet för det Kinesiska kommunistiska partiet (KKP), alltså inte vilka globala effekter konflikten om Spratlyöarna leder till. Officiella utlåtanden gällande konflikten om Spratlyöarna analyseras emot hur den kinesiska nationalismen

utvecklats de senaste 20-30 åren, konflikten om Spratlyöarna studeras därför som en fallstudie.

Studien som genomförts är en kombination av retorisk analys och argumentationsanalys, visar på att den nationalism som finns hos den kinesiska befolkningen är något som KKP till stor del har utvecklat i syfte att kunna fortsätta legitimera sin makt, då kommunismens legitimitet falnade under 1980-talet och 1990-talet hos befolkningen i Kina. Den nationalism och de nationalistiska argument KKP använde sig av för att skapa en bärande nationalism som legitimerade KKP:s fortsatta makthavande under denna tidsperiod, går även att återfinna i hur retoriken kring konflikten om Spratlyöarna förhåller sig idag.

Nyckelord: Kina, Spratlyöarna, Nationalism, Demokrati, Konflikt, Suveränitet, Kinesiska kommunistiska partiet, Syd-kinesiska sjön, Nationell identitet, Mänskliga rättigheter

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte och frågeställning.....	2
1.2	Material	2
1.3	Källkritik	3
1.4	Avgränsningar	4
2	Teori och metod	6
2.1	Teoretiska utgångspunkter	6
2.2	Nationalism	6
2.3	Pragmatisk nationalism	10
2.4	Metod	11
3	Litteraturoversikt och tidigare forskning.....	15
3.1	Kinesisk nationalism de senaste 30 åren	15
3.2	KKP och skiftet från kommunism till nationalism som ett maktverktyg	17
3.3	Mitt val av perspektiv på uppsatsen	22
3.3.1	Diskussion kring val av perspektiv	24
4	Spratlyöarna	28
4.1	Naturresurser	28
4.2	1982 UNCLOS	29
4.2	Berörda länders anspråk på Spratlyöarna	30
4.3	Kinas anspråk	31
5	Resultat av undersökningen	33
5.1	Korrelation mellan konflikten om Spratlyöarna och den kinesiska nationalismen	33
6	Analys och diskussion.....	37
6.1	Analys	37
6.2	Diskussion och sammanfattning.....	42

Referenser	46
------------------	----

1 Inledning

Konflikten om suveräniteten och territorium över Spratlyöarna i Sydkinesiska sjön är idag en infekterad konflikt mellan Kina (Taiwan), Vietnam, Filippinerna, Malaysia och Brunei. Vilket land som har den berättigade makten över öarna har än så länge inte fastställts trots att konflikten har pågått i ungefär ett århundrade.¹ Det som framförallt kännetecknar öarna är att de inte finns någon ursprungsbefolkning, på så vis blir det än mer problematiskt att kunna fastställa vilket land som öarna ska tillhöra. De olika länderna presenterar olika historiska, geografiska och juridiska argument om varför öarna ska tillskrivas dem själva. Det som gör ögruppen så intressant beror framförallt på den förmodade tillgången på olja och gas i området, men även det fiskrika vatten som omfamnar ögruppen. En ytterligare anledning är också att en stor del av världens handel passerar området vilket i sin tur anses viktig att kontrollera.²

Den här uppsatsen utgår dock från ett annat perspektiv. Uppsatsen är utformad efter Kinas inblandning i konflikten, dock är fokus inte ämnat till de ekonomiska incitamenten och globaliseringen. Snarare undersöks på vilket sätt den nationalistiska retoriken om Spratlyöarna används i förhållande till att stärka legitimiteten för det Kinesiska kommunistiska partiet (hädanefter KKP), samt hur de i sin tur försöker bibehålla en gemensam identitet som kan motverka interna splittringarna i landet och istället enas emot omvärlden. På så vis används konflikten om Spratlyöarna som en fallstudie för att visa på sambandet. Mitt primärmaterial utgår från uttalanden från den kinesiska regimen under det senaste 10-15 åren och officiella kinesiska dokument i anslutning till kinesisk suveränitet och territoriell kontroll över Spratlyöarna. Därutöver tar uppsatsen även intryck från andra författares och forskares syn på konflikten samt över den utveckling fenomenet nationalism har haft i Kina de senaste 20-30 åren, samt hur den används som ett potentiellt maktmedel av KKP. Även vilken betydelse FN:s konvention från 1982 (UNCLOS) har haft för betydelse gällande gränser och territorium till havs belyses, då det ger ett ytterligare perspektiv på konflikten över Spratlyöarna och hjälper till att placera KKP:s retorik i konflikten.

¹ Pan, Junwu., *Toward a new framework for peaceful settlement of China's territorial and boundary disputes*, Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2009. Sid. 163-164.

² *ibid.* sid. 165-167.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med uppsatsen är att se hur KKP använder sig av konflikten om Spratlyöarna för att stärka den nationella identiteten och ett fortsatt maktinnehav. Framförallt kommer de senaste 20-30 årens nationalism undersökas. Då uppsatsen strävar efter påvisa den betydelse nationalismen har i Kina i förhållande till sin icke- demokratiska regim, samt dess dåliga rykte gällande främjandet av de mänskliga rättigheterna. Studien gällande Spratlyöarna används för att undersöka vilken relation konflikten har med nationalismen och främjandet av den nationella identiteten.

Granskningen av konflikten gällande Spratlyöarna används då flertalet länder är inblandade i konflikten och Kinas handlingar i området får stora inrikespolitiska samt utrikespolitiska konsekvenser. Att undersöka hur nationalismen används i denna konflikt kan således ge en tydlig bild av betydelsen för densamma, då man applicerar nationalismen och dess retorik på en redan stor infekterad konflikt. En konflikt som kan få stora konsekvenser både globalt och nationellt för Kina beroende på konfliktens utfall. Frågeställning som utvecklas:

- På vilka sätt använder KKP nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna som kan främja legitimiteten i deras anspråk på fortsatt maktinnehav i Kina?

1.2 Material

Mitt primärmaterial kommer att finnas under kapitel 5. Det beror på att mitt primärmaterial består av officiella uttalanden och argument från den kinesiska regimen. För att dessa uttalanden och retorik ska kunna sättas in i ett större sammanhang och på så vis besvara mitt syfte och min frågeställning gör de sig lämpligast att placeras under detta kapitel. Under övriga kapitel och det nyss nämnda kommer sekundärmaterial att spela en större roll. Sekundärmaterial placering i övriga kapitel har betydelse för att primärmaterial i sin tur ska få större bäring i uppsatsens senare del.

I valet av material och i det här fallet sekundärmaterial, så har jag dels fokuserat på att finna material som berör Kinas förhållningssätt gällande konflikten om Spratlyöarna, men också fokuserat på hur KKP har agerat det senaste 20-30 åren i dess

förhållningssätt gentemot och tillsammans med den kinesiska nationalismen. Här har jag använt material som i så stor grad som möjligt behandlar den kinesiska nationalismen generellt de senaste 30 åren och inte med fokus på Spratlyöarna. Anledningen är att under slutet av 1980-talet och början av 1990-talet, visar en hel del litteratur hur KKP övergick allt mer från att legitimera sin makt genom kommunism till nationalism. Hur denna nationalism såg och ser ut redogör dem på snarligt sätt, men ändå med en del utgångspunkter som skiljer dem åt.

Under tiden som jag har letat och sållat material är det vissa återkommande teman i litteraturen som jag har både eftersträvat och funnit oberoende av varandra. Det jag har eftersträvat är att finna material som innefattar kinesisk nationalism med fokus på de senaste 20-30 åren, tillsammans med vad som beskriver kinesisk identitet. Material som behandlar Kinas växande stormaktsstatus de senaste 10-15 åren har också behandlats och vad den rollen innebär för KKP i hur de legitimerar sin makt i ett nu "post"-kommunistiskt land. Därefter följer litteratur som behandlar konflikten om Spratlyöarna och Kinas inblandning.

1.3 Källkritik

Ett problem som är viktigt att klargöra från början när det gäller mitt primärmaterial är att även om materialet härstammar från officiella regeringskällor går det inte att bortse från det faktum att de är skrivna på engelska. Och eftersom jag analyserar hur KKP talar till sina medborgare, för att genom nationalism legitimera sin makt är det inte säkert att det uttrycks på samma sätt på både engelska och kinesiska. Dock ger det möjligheten att granska hur KKP vill porträttera sig gentemot omvärlden, vilket också är en del som behandlas i uppsatsen för att kunna möjliggöra besvarandet av mitt syfte och frågeställning. Därför har jag också sett till att ha begränsat mig till officiella regeringskällor för att det är något som KKP står för och genom att använda mig av denna typ av källor ökar reliabiliteten i materialet. Det är också så att materialet tenderar att vara signifikativt med positiva ordalag om Kina och KKPs hållning i diverse frågor. Detta ser jag inte som något problem utan endast något som kan bidra till att svara på mitt syfte och frågeställning.

När det gäller reliabilitet och validitet till mitt sekundärmaterial så har jag (vilken även nämndes i föregående avsnitt) fokuserat på material publicerat efter 2000.

Det har att göra med förändringen av det politiska klimatet i världen under 1980-talet och 1990-talet i och med att kommunismen blev allt svagare och Kalla kriget tog slut. Materialet jag använt mig av och de forskare jag läst har således tagit kommunismens fall och dess konsekvenser med i beräkningen vid studier av nationalism och fallet med Spratlyöarna, då Kalla krigets slut öppnade upp för en mer globaliserad värld baserad på marknadsekonomi. Av de författare jag har valt, härstammar många från Kina men materialet är skrivet på engelska. Jag har även med en svensk forskare, Ingemar Ottosson. Han har studerat hur kinesiska läroböcker förmedlar historien av Kina och KKP. Jag har även med Susan Shirk, en författare som har jobbat för den amerikanska regeringen under Clinton-administrationen. Dessa två har jag med mig för att jag anser och hyser förhoppningar om att de har en annan ingångsvinkel till sitt material när de studerar Kina och dess nationalism än vad de kinesiska författarna har. Även om de kinesiska forskarna inte tillhör KKP och att det endast är två av dem som är verksamma på kinesiska universitet, Jilin Xu och C. X. George Wei. Den sistnämnda har dock både arbetat och studerat i USA. Självfallet måste jag dock ta hänsyn till när det gäller Ottosson och Shirk att det kan vila andra intressen bakom deras texter. I synnerhet Shirk med hennes bakgrund i den amerikanska regeringen och hur hennes bok är skriven baserat på hennes erfarenheter från sin tid i regeringen. Dessutom är den skriven från ett perspektiv hur USA ska agera gentemot Kina och nödvändigheten för USA att förstå sig på den kinesiska inrikespolitiken och det politiska klimatet i landet.

De problem som kan finnas angående Shirk är beaktningen av att hon har varit en del i den amerikanska regeringen och den antagonism som finns historiskt mellan USA och Kina. Och att hennes analyser och redogörelser bär inslag från en amerikansk politisk synvinkel. Å andra sidan kan det också vara något positivt då det hjälper till att ställa frågor till mitt övriga material samt syfte och frågeställning. Då det kan visa indikationer på hur kinesisk nationalism verkligen förhåller sig som ett maktmedel för KKP eller inte.

1.4 Avgränsningar

Även om jag i denna uppsats redogör för vad nationalism är för någonting och försöker förklara dess uppkomst och hur den förhåller sig i en kinesisk kontext. Ser jag nationalismen framförallt som ett maktmedel för KKP. Jag för dock en diskussion

mellan den perennialistiska skolan och den modernistiska skolan. Jag ser det dock (som tydliggörs än mer under 2.1) som något skapat av staten i det moderna samhället och att det således kan användas som ett maktmedel gällande hur en regim styr ett land. Jag väljer även att applicera på vilka sätt som KKP använder nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna som kan främja legitimiteten i deras anspråk på fortsatt maktinnehav i Kina. Därför är det viktigt att för att förstå uppsatsen sett till dess syfte och frågeställning att jag inte kommer behandla de andra ländernas anspråk på någon djupare analytisk nivå. Utan att dessa anspråk endast är med för att kunna klargöra vad konflikten om Spratlyöarna handlar om. Och genom den förståelsen sedermera än tydligare kunna förstå den analys jag gör i undersökningen i kapitel 5 och 6.

Vad som också är nödvändigt att komma ihåg är att jag har valt att avgränsa mitt material på så vis att det framförallt behandlar den kinesiska nationalismen de senaste 20-30 åren. Det har att göra med den förändring som Kalla kriget innebar för globala politiken och kommunismens nedåtgående status i världen. Det kombinerat med vad som hände vid Himmelska fridens torg 1989 och marknadsekonomin frammarsch i världen är en av faktorerna. När det gäller material och retorik i förhållande till Spratlyöarna har fokus även där varit från 1988 och framåt, det beror på de strider som försiggicks med dödsfall som följd. Dock förekommer argument om suveränitet över öarna före 1988, men de har bäring då jag anser att de historiska argument som används har en signifikant aspekt i dagens situation.

2 Teori och metod

2.1 Teoretiska utgångspunkter

Det teoretiska perspektiv som jag tar avstamp från i denna uppsats är hur nationalismen har utvecklats det senaste 20-30 åren och hur den ser ut idag med hänsyn till den stormakt Kina är idag. Samt om, på vilket sätt har nationalismen förändrats och hur påverkar det KKP:s förhållningssätt i konflikten om Spratlyöarna. Detta undersöks utifrån nationalismens integrerande kraft i konflikten, men även vilken betydelse nationalismen har för Kina i stort i modern tid.

För att förstå hur uppsatsen är utformad är det viktigt att förstå den ingångsvinkeln jag har till nationalism. Jag tar mitt avstamp från den officiella retoriken och inte den eventuellt underliggande och inneboende kulturella betydelse nationalism kan ha för befolkningen, även om det diskuteras under 2.2 och 3.3.1. För att tydliggöra mitt perspektiv än mer vill jag klargöra att infallsvinkeln jag utgår från ser nationalism som ett medvetet politiskt verktyg från KKP.

I kommande del av det här avsnittet kommer jag presentera olika samt motivera mitt ställningstagande och syn på nationalism i allmänhet och inte enbart på Kina. Jag kommer därmed förklara vilken ställning jag har tagit och presentera en teori som jag ställer mig bakom och applicerar på den kinesiska kontexten, samt dess relevans för att kunna besvara denna uppsats syfte och frågeställning. I slutet av kapitel 3 kommer jag återigen diskutera om mitt perspektiv så att det inte ska råda några oklarheter i hur jag använder mitt material.

2.2 Nationalism

För att förstå vad nationalism är och hur det tar sig i uttryck finns det olika sätt för att definiera. Forskare definierar nationalism olika och en form av nationalism går inte utan vidare att applicera på varje kontext. I det här avsnittet kommer jag presentera två olika sätt att definiera nationalism. Därefter kommer jag att motivera vilken definition av nationalism jag anser är mest lämplig att applicera på den kinesiska kontexten, det är

även något som motiveras än mer under avsnitt 3.3 och 3.3.1 utöver att det behandlas i det här avsnittet.

Adrian Hastings är en nationalistforskare som står på den perennialistiska sidan. Han menar att nationalism är någonting som funnits innan stater bildades och hänvisar bland annat till hur Anglo-saxerna redan på 1000-talet slogs för den engelska nationen redan innan staten England existerade, även om inte begreppen stat och nation var utvecklade. Han menar att nationalismen består oavsett om nationen och staten tar olika uttryck under historiens gång, och att det således blir för enkelt att definiera som den modernistiska skolan att stater skapar nationer och således nationalism. Hastings är av den bestämda uppfattningen att nationer och nationalism alltid har existerat så länge det har funnits så länge olika grupper av människor har känt ett samband med varandra och har känt en plikt att försvara denna. På så vis argumenterar han historiskt genom att påpeka hur olika folkslag delade gemensamma kulturer innan stater bildades och att det ska benämnas som nationalism, liksom nationalismen benämns av den modernistiska skolan idag.³

En annan definition av nationalism är den modernistiska synen på nationalism. Vissa forskare och teoretiker menar att nationalismen uppstår och finns inom det moderna samhället, samt är beroende av en central högsta myndighet som kan upprätthålla och möjliggöra auktoritet och enighet. Att denna nationalism dessutom är något som existerar där det är möjligt för en industriell ekonomi att bidra till ett hållbart samhälle, samt att samhället präglas av ett gemensamt språk mellan människor. Denna form av nationalism menar teoretiker endast är möjligt i det moderna samhället. Den modernistiska skolan menar således att nationalismen och nationell identitet är något som bör ses som konstruerat.⁴

Jag tycker att denna uppfattning är relevant att applicera på den kinesiska kontexten och dess nationalism. I kommande stycken kommer jag generellt redovisa anledningen till att denna typ av nationalismforskning är mest lämplig att applicera på den kinesiska kontexten, samt vilken teoretiker jag utgår ifrån. Sedan kommer jag under

³ Hastings, Adrian, *The construction of nationhood: ethnicity, religion and nationalism*, Cambridge Univ. Press, Cambridge, 1997, sid. 2-5.

⁴ Motyl, Alexander J. (red.), *Encyclopedia of nationalism. Vol. 1, Fundamental themes*, Academic Press-Harcourt Brace, San Diego, Calif., 2001, sid. 508-509.

3.3 och 3.3.1 diskutera varför och ange mer ingående skäl till att den modernistiska skolan ter sig bättre på den kinesiska kontexten än den perennialistiska skolan.

Den modernistiska skolan anser jag relevant i synnerhet med tanke på den förändring som har genomgått de senaste 20-30 åren i Kina, då Kina som fortfarande är en auktoritär stat men varpå KKP har övergått från sin kommunistiska ideologi till en mer nationalistisk ideologi präglad av pragmatism för att legitimera sin makt (som presenteras i nästa kapitel).

Den teoretiker jag väljer att hänvisa till under uppsatsen är Richard Handler. Han gör först och främst en betydande skillnad på vad som är en "stat" och vad som är en "nation". En stat menar Handler är något som bör ses som rationellt, instrumentellt och som en maktfokuserad organisation. En nation ska ses som något som är mindre rationellt och har en mer sentimental aspekt på kollektivet.⁵ Vad menar då Handler med detta?

En stat är en organisation som styr en nation och de som kännetecknar staten i denna uppsats är KKP. På så vis skulle Handler i min tolkning påstå att KKP är staten och besitter de nyss nämnda adjektiven rationell, instrumentell och maktfokuserad. Samtidigt handlar KKP mot sin befolkning för att kunna tillgodose sin fortsatta existens som makthavare. En nation däremot skulle i den här uppsatsen för Handler vara befolkningen i Kina. Han menar då att det är den kinesiska befolkningen som har en mindre rationell och en mer sentimental aspekt på kollektivet. Alltså att de kan identifiera sig med varandra i befolkningen utan att för den delen vara maktfokuserade eller göra det på grund av rationella anledningar, utan att det handlar om gruppidentitet.⁶

Inom dessa nämnda beskrivningar av staten (KKP) och nationen (befolkningen) menar Handler att de både korrelerar med varandra och hänvisar till hur det västerländska statsbyggandet gick till. Han menar att det på så vis finns fog för att påstå att det finns fler nationer än stater, men att det är vanligare att stater har skapat nationer än tvärtom. Här skulle jag vilja tydliggöra för att man ska förstå hur jag tillskriver det här perspektivet till min uppsats. Nämligen poängtera att KKP skapar en form av nationalism genom att förstatliga alla de provinser som finns i Kina, samt tillskriva befolkningen i dessa provinser attribut på ett sådant sätt att de känner tillhörighet även

⁵ Handler, Richard, *Nationalism and the politics of culture in Quebec*, University of Wisconsin Press, Madison, Wis., 1988, sid. 6-8.

⁶ *ibid.* sid. 6-8.

med folk i andra provinser (på så vis skiljer sig den också från den perennialistiska skolan). Lyckas KKP med detta samtidigt som dem påpekar vilken betydelse de som parti har haft för nationell enighet, kan de lyckas med att skapa legitimitet för sig själva och behålla makten genom att på så vis ha enat nationen. På samma sätt här dessutom befolkningen skaffat sig en mer sentimental aspekt på kollektivet genom att identifiera sig med varandra.⁷

Utöver denna beskrivning som Handler menar är skillnaden på nation och stat, samt hur de korrelerar med varandra för att skapa en form av nationalism som både tycks gynna befolkningen och makthavarna. Handler menar dock att det är viktigt att särskilja på två grupper och definitioner av nationalism, Objektiva grupper och Subjektiva grupper. Han menar att det är först efter att en grupp människor har gått från att vara i den Objektiva gruppen, till den Subjektiva gruppen, som nationalismen är tillräckligt utvecklad för att fungera som ett verktyg som kan ena ett helt land. När detta har skett menar Handler att det är möjligt att lösa stora problem inom landet som inte tidigare hade varit möjliga, men som nu är det.⁸ Vad är det då som skiljer mellan personer i den Objektiva gruppen och den Subjektiva gruppen?

Det som skiljer mellan människor i och från den Objektiva gruppen till människor i och från den Subjektiva gruppen, är uppfattningen om de karaktärsdrag och egenskaper som människorna i grupperna tycks ha. I en Objektiv grupp är inte människorna inom gruppen medvetna om sina karaktärsdrag och egenskaper, men en extern aktör kan se dessa karaktärsdrag och egenskaper. En Subjektiv grupp kan man å andra sidan både se som en extern aktör, samt hos människorna i gruppen samt att människorna i gruppen är medvetna om dessa karaktärsdrag och egenskaper. För att försöka sig på en tydligare och mer banal förklaring kan man som exempelvis svensk (extern aktör) se att kineser talar kinesiska med varandra och se det som en egenskap och karaktärsdrag. Om kineserna inte är medvetna om detta skulle man kunna kalla dem enligt Handler för, samt vara en definition av en Objektiv grupp. Om kineserna däremot är medvetna om denna egenskap är de en Subjektiv grupp. Det här är förvisso en förenklad beskrivning av skillnaden på Objektiva och Subjektiva grupper. Men poängen är att redogöra för hur Handler definierar grupperna och visa på vad som skiljer dessa grupper åt. Är då till exempel kinesiska en viss egenskap som behövs för utveckla

⁷ ibid. sid. 6-8.

⁸ ibid. sid. 6-8.

nationalism, så är det i Handlers mening nödvändigt för att kunna utveckla en enighet som sedermera kan lösa stora problem inom landet som tidigare inte varit möjliga.⁹

I nästa avsnitt presenterar jag ett tema som är väl viktigt att ta med sig genom denna uppsats, nämligen pragmatisk nationalism.

2.3 Pragmatisk nationalism

I den litteratur som jag har valt att använda mig av återkommer flertalet gånger en bild av att KKP har försökt implementera en form av pragmatisk nationalism. Hur KKP försöker implementera denna typ av nationalism på ett liknade sätt som Handler ovan visar på att stater kan skapa nationer. KKP ser till att tillskriva nationen vissa attribut som befolkningen sedermera känner igen sig och förhåller sig till. KKP försöker frambringa en form av nationalism som gynnar de inrikespolitiska intressena och utvecklar den växande kinesiska ekonomin. Vilket framförallt författaren Junwu Pan tar upp i sin bok "Toward a New Framework for Peaceful Settlement of China's Territorial and Boundary Disputes"¹⁰ Pan menar att den kinesiska mentaliteten hos befolkningen är synonym med vad som är Kinas inrikespolitiska intressen och vad som gör Kina starkare gentemot omvärlden. Således menar han att KKP anpassar sitt förhållningssätt gentemot andra nationer på så vis att det fortfarande gynnar Kina både inrikespolitiskt och utrikespolitiskt. Detta förhållningssätt är inte Pan ensam om bidra med, utan jag tycker mig finna liknande resonemang återkommande i olika typer av litteratur. Hong-yuan Chu och Peter Zarrow författare till "Modern Chinese Nationalism: The Formative Stage"¹¹ är även dem inne på samma spår. Dem menar att den starka nationalism och patriotism gentemot omvärlden är ett sätt för att värna om och tillgodose de kinesiska politiska intressena.

Detta avsnitt är viktigt att ta med sig genom hela uppsatsen och framförallt i studien över hur konflikten över Spratlyöarna ser ut, samt hur den kinesiska nationalismen innerbörd förhåller sig till konflikten. Det är viktigt så vis att man inte varken utesluter det ena eller det andra, varken de inrikespolitiska intressena över att det

⁹ ibid. sid. 6-8.

¹⁰ Pan, Junwu., *Toward a new framework for peaceful settlement of China's territorial and boundary disputes*, Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2009.

¹¹ Hong-yuan Chu och Peter Zarrow, "Modern Chinese Nationalism: The Formative Stage" i Wei, C. X. George & Liu, Xiaoyuan (red.), *Exploring nationalisms of China: themes and conflicts*, Greenwood Press, Westport, Conn., 2002, sid. 3.

ska råda enighet i landet för att rättfärdiga KKP:s legitimitet som makthavare, men inte heller de ekonomiska intressena och vad som är bäst för Kina utrikespolitiskt. Då de både korrelerar i den meningen att de både anses nödvändiga för att KKP ska kunna behålla sin makt. Vilket kommer presenteras än mer i kapitel 5 och 6.

2.4 Metod

Till denna uppsats har jag valt att applicera metoden argumentationsanalys tillsammans med retorisk analys. Jag har valt att använda mig av denna metod då jag är av uppfattningen att den är mest adekvat. I Göran Bergström och Kristina Boréus bok ”Textens mening och makt”,¹² uttrycker det att en förening mellan dem båda metoderna kan ge en synergieffekt då argumentationsanalys snarare riktar sig emot logos och att en retorisk analys snarare riktar sig emot ethos och pathos. De menar att om man får med alla tre, ethos, logos och pathos i en analys tillför man troligen mer information som kan beskriva en viss aktörs troliga syfte. Det anser jag adekvat för min uppsats, då jag undersöker på vilka sätt som KKP använder nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna som kan främja legitimiteten i deras anspråk på fortsatt maktinnehav i Kina. Utöver det har jag studerat på vilket sätt officiella utlåtanden från KKP används i konflikten om Spratlyöarna för att stärka den nationella identitetsdansen och legitimitet för KKP. I enlighet med min frågeställning och mitt syfte anser jag det nödvändigt att kombinera en argumentationsanalys med en retorisk analys av mitt primärmaterial.¹³

I boken ”Retorikanalys- En introduktion” skriven av Bo Renberg, redovisar Renbergolika metoder att gå tillväga på när man genomför en retorisk analys. Han menar först att det är lämpligt att uppmärksamma om analysen är sändarorienterad, ämnesorienterad eller mottagareorienterad. I den här uppsatsens kombinerar jag de tre stycken vilket är fullt möjligt förhållande till vad Renberg skriver, men fokus kommer att ligga på den mottagareorienterade analysen.¹⁴ Dessa används tillsammans med vad som Bergström och Boréus anser behövs för att utföra en argumentationsanalys.

¹² Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 3., [utök.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2012.

¹³ *ibid.* s. 126, 131-132.

¹⁴ Renberg, Bo, *Retorikanalys: en introduktion*, 1. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2007, s. 15-16.

Bergström och Boréus menar i sin bok att det finns tre typer av syften inom argumentationsanalys. De två syften jag använder mig av och som är beroende av varandra är dels dess deskriptiva syfte och dess beviskraft. Det deskriptiva behövs för att de menar att ”argumentation är *ett* visst inslag i texter som inte alls bara består av skäl för och emot bestämda uppfattningar”.¹⁵ Det är viktigt för min analys, då jag utreder på vilka sätt KKP använder nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna som kan främja legitimiteten i deras anspråk på fortsatt maktinnehav i Kina. Den metoden är nödvändig då det primärmaterial jag använder mig av, uttryckligen inte består av argument för eller emot om Kina är den rättmätiga ägaren över Spratlyöarna, samt att jag i dessa dokument undersöker hur den nationalistiska retoriken används. När det gäller dess syfte som beviskraft är det viktigt för att kunna avgöra i vilken mån de argument som presenteras stärker eller undergräver en bestämd ståndpunkt.¹⁶ Som ovan nämnt är det viktigt i förhållande till hur min frågeställning uttrycker; på vilka sätt använder KKP nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna som kan främja legitimiteten i deras anspråk på fortsatt maktinnehav i Kina?

Här går det återigen att hänvisa till de tre typer av analyser Renberg presenterade tidigare och i synnerhet mottagarorienterad analys. När man gör en retorisk analys är det också viktigt att dela in texten i en viss genre då en läsare tenderar att ha olika ingångar till en text beroende på dess kontext. Det primärmaterial som jag utgår från är i flera fall av karaktären informerande. Renberg menar att denna genre är av intresse då det gärna figurerar smygpropaganda under den objektiva informationens täckmantel. Vilket går att härleda till hur KKP bland annat rent objektivt tillskriver Spratlyöarna till Kina genom att hänvisa till utländska erkännanden om att Spratlyöarna tillhör Kina. På så vis är det en metod som ter sig lämpligt till mitt material i analysen.¹⁷

En ytterligare aspekt som är viktig att ha med sig i en sådan här analys är vikten av det underförstådda. Det som innefattar det underförstådda är att det är viktigt att känna till (så som ovan presenterades) i vilken kontext argumentationen presenteras. Det beror på att detta kan användas som retorisk slagkraft och spela en viktig roll i politisk argumentation. Det visar sig av avsevärd betydelse i min mening för den här

¹⁵ Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 3., [utök.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2012, s. 93.

¹⁶ *ibid.* s. 93.

¹⁷ Renberg, Bo, *Retorikanalys: en introduktion*, 1. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2007, s. 19.

uppsatsens syfte och frågeställning, med tanke på hur KKP definierar Spratlyöarna och att de alltid har varit kinesiska.¹⁸ Här gör sig också den retoriska analysens betydelse påmind, då man kan ställa ethos och pathos emot en text och finna dess betydelse i argumentationen för en viss fråga. Det här används för att visa på hur KKP menar att man löser konflikter med andra nationer och vad som genomsyrar den kinesiska identiteten.¹⁹ Vid en sådan bearbetning av tesen till argumentationen är det viktigt att ha i åtanke om avsändaren tror sig kunna få sin mottagare att uppfatta det som trovärdigt och således acceptera tesen och argumenten. Även det viktigt i sammanhanget över hur Kina gör anspråk på Spratlyöarna.²⁰

Ett exempel på hur KKP använder ethos och varför det används som ett retoriskt medel är för att de med sina ord vill få mottagaren (kinesiska befolkningen) att känna en tillhörighet och ”känslan av att tillhöra samma lag”.²¹ Det går att se i analysen om hur KKP legitimerar sin makt, samt påstår att KKPs förhållningssätt alltid är och har varit av fredlig karaktär. Argumenten av pathos-karaktär går att finna i hur KKP försöker förmedla känslor i form av hopp och fruktan i avseende att stärka sin makt. Då KKP anspelar på vad de utländska aktörerna har för intresse och vad för negativa konsekvenser det skulle få för Kina om de utländska aktörerna får för mycket inflytande. På samma sätt försöker KKP motivera allt gott som sker och kommer fortsätta ske om KKP får behålla makten.²² Varpå en retorisk analys är nödvändig då en argumentationsanalys inte tar hänsyn till ethos och pathos.²³

Vid användandet av denna metod har jag till en början läst igenom allt material och spontant bildat mig en uppfattning, vilket Renberg hänvisar till att man ska göra. Därefter har jag sammanfattat det material jag har insamlat. Däremot för att kunna göra en korrekt retorisk analys har jag ställt det materialet jag samlat in emot mitt syfte och frågeställning, vilket man ska göra för att upptäcka de retoriska uttrycksmedlen. Detta har hjälpt mig i avseendet att kunna se karaktärsdragen ethos och pathos i de dokument som jag använt. I min analys har jag tagit citat ur texten och

¹⁸ Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 3., [utök.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2012, s. 116-117.

¹⁹ *ibid.* s. 124-125.

²⁰ *ibid.* s. 98.

²¹ Renberg, Bo, *Retorikanalys: en introduktion*, 1. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2007, s. 26-27.

²² *ibid.* s. 29.

²³ Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 3., [utök.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2012, s. 131.

analyserat dem. Detta menar Renberg är en metod man kan använda sig av då man använder samma innehåll men tillskriver dem ett nytt syfte. Vad som då är viktigt att komma ihåg när man gör detta och som jag har försökt göra är att presentera dessa citat och texter utformat så att det lyfter fram det syfte och perspektiv som jag tillskriver uppsatsen. Det gör jag för att tydliggöra analysens syfte och innehåll. Viktigt är dock att komma ihåg när man analyserar texter och tal på detta sätt, är nämligen att ett tal får ha en högre redundans än texter. Varpå jag har försökt finna material i textform och inte talform, även om en av mina primärkällor är baserat på en presskonferens.²⁴

Problem som dock kan uppstå när man gör en sådan här analys är att när man genomför en deskriptiv analys måste påståenden tolkas tydligt, inklusive underförstådda påståenden. Det är något jag har försökt att göra, men det vore inte lämpligt att påstå att jag under den tidsperiod detta arbete har försiggåtts, kunnat sätta mig in i den kinesiska kontexten full ut. Därför kan min reliabilitet minska. Ett annat problem som också betonas belysas är att när man genomför en argumentationsanalys, så strävar man efter att se vissa mönster. Mönster som ibland inte avsändaren är medveten om och i sådana fall är det snarare analytikerns läsning som redovisas än den faktiska avsändaren. Detta är självfallet ett problem för mig och något jag försökt ta hänsyn till beroende på den teoretiska infallsvinkeln jag har att KKP försöker tillskriva befolkningen i nationen (Kina) visa attribut för att de sedermera ska kunna utveckla Kina tillsammans. Dessa två problem är jag medveten om, vilket i viss mån kan begränsa besvarandet av denna studies frågeställning i analysen.²⁵

²⁴ Renberg, Bo, *Retorikanalys: en introduktion*, 1. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2007, s. 42-44.

²⁵ Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 3., [utök.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2012, s. 132-133.

3 Litteraturöversikt och tidigare forskning

3.1 Kinesisk nationalism de senaste 30 åren

I det här avsnittet behandlas framförallt den kinesiska nationalismen de senaste 30 åren, men för att kunna förstå hur nationalismen har utvecklats och används som ett retoriskt instrument för regimen, kommer även tidigare och äldre former av nationalism behandlas i avsnittet.

Enligt Hong-yuan Chu och Peter Zarrow, författare till ”Modern Chinese Nationalism: The Formative Stage” i antologin ”Exploring Nationalism of China” är det inte alldeles tydligt att se nationalismens början och hur den tog sin utformning. En del forskning visar att omkring sekelskiftet mellan 1800-talet och 1900-talet fanns det något som påminde om nationalism, i den bemärkelsen att kineser inte just kände sig nationalistiska till en stat eller territorium men i sådana fall till sin kejsare och en inbillad abstrakt nation. Det här diskuterades vara ett problem som bland annat Liang Qichao (kines som under sekelskiftet flydde till Japan efter att vid 1898 via fredliga metoder försökt rekonstruera den politiska arenan genom att införa en form av pragmatisk nationalism), påpekade. Han menade nämligen om Kina ska kunna hävda sig på den globala arenan, hade det nämligen krävts av kejsaren att bygga upp en nation där det kinesiska folket hade känt sig som en del av nationen och att nationen i sig betraktades som en familj. Även om inte Liang var den enda i Kina, så var han en av föregångarna när det kom till att binda termen folket till en nation och känslan av samhörighet.²⁶

Precis som Liang runt sekelskiftet mellan 1800-talet och 1900-talet talade om nationalism som något nödvändigt för att Kina skulle kunna bli en nation som skulle stå sig konkurrenskraftigt internationellt. På samma sätt menar bland andra Junwu Pan författare till boken “Toward a New Framework for Peaceful Settlement of China’s

²⁶ Hong-yuan Chu och Peter Zarrow, ”Modern Chinese Nationalism: The Formative Stage” i Wei, C. X. George & Liu, Xiaoyuan (red.), *Exploring nationalisms of China: themes and conflicts*, Greenwood Press, Westport, Conn., 2002, sid. 4-5.

Territorial and Boundary Disputes”²⁷ att den kinesiska nationalismen började te sig under 1980-talet. Han menar att det kinesiska folket i stor utsträckning nu förhöll sig till en alltmer pragmatisk nationalism där Kinas nationella intressen var högst prioriterade och att nationalismen användes som ett redskap för de kinesiska politiska intressena var rättfärdigat.²⁸ Enligt Jilin Xu författaren till ”Intellectual Currents behind Contemporary Chinese Nationalism i antologin ”Exploring Nationalism of China” menar att under 1980-talet när spänningarna mellan Kina och väst-världen var väldigt få, samt att den kultur som fanns hos väst var fascinerande för många av Kinas intellektuella, och idén att legitimera västerländska idéer började växa fram. En tanke som existerade för att modernisera Kina och kunna göra det mer slagkraftigt internationellt. De intellektuella i Kina ansåg att man genom att implementera vissa idéer från väst kunde man skapa en ny modern kulturell grund att stå på. Dock inte genom att acceptera västerländska idéer rakt av. Snarare tog man intryck på så vis att istället för att avvisa västerländska idéer rakt av med hänvisning till klassisk kulturell kinesisk tradition, valde man istället att använda sig av i samtiden mindre populära diskurser som analytisk marxism och postkolonialkultur. På så sätt kunde man utveckla Kina till ett modernt land med västerländska inslag men samtidigt även se till att förändringen skulle passa in i den dåvarande kinesiska nationen och traditionen.²⁹

Vidare menar Xu att under 1990-talet och fram till idag har Kinas nationalism fortsatt stark anknytning till benämningen pragmatisk och dess innebörd. Även om nationalismen har förändrats en del sen 1980-talets modernisering och mål om att göra Kina till ett modernt och starkt land så är det fortfarande viktigt. Men snarare är dock den nuvarande grundstenen inom kinesisk nationalism för att kunna gynna kinesiska intressen, en anti-väst mentalitet och en stark patriotism som återspeglas gentemot omvärlden. Genom bland annat att skapa en dikotomi med de kapitalistiska inslagen från väst tillsammans med socialism för att kunna fortsätta etablera Kina som en stark

²⁷ Pan, Junwu., *Toward a new framework for peaceful settlement of China's territorial and boundary disputes*, Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2009.

²⁸ *ibid.* sid. 111.

²⁹ Jilin Xu, ”Intellectual behind Contemporary Chinese Nationalism” i Wei, C. X. George & Liu, Xiaoyuan (red.), *Exploring nationalisms of China: themes and conflicts*, Greenwood Press, Westport, Conn., 2002, sid. 29-30.

aktör.³⁰ Ett till synes viktigt inslag i den kinesiska historien och förståelsen för betydelsen av nationalistiska och patriotiska influenserna på 1990-talet, avspeglas tydligt i tre incidenter med USA inblandade. Innan jag redogör för dem, är det dock viktigt att komma ihåg att under 1990-talet ökade levnadsstandarden och kunskapen hos människor i Kina, samt att Kina idag faktiskt har frambringat en medelklass på uppemot 200 miljoner vilket är ett klart framsteg för befolkningen gentemot tidigare.³¹ Angående de tre incidenterna, USA under denna period motsatte sig kraftigt att Kinas skulle få arrangera de Olympiska Spelen i Peking, de motsatte sig även Kinas intåg i WTO (World Trade Organization), samt att den amerikanska bombningen av den kinesiska ambassaden i Belgrad 1999 ledde till stora protester i Kina och en sammanslutning i den patriotiska andan. Uppfattningen bland befolkningen var att man inte blev behandlade som den stormakt man själva tyckte att man var och den låga internationella status som man till synes uppfattades ha innebar enbart ännu större uppslutning till nationen och patriotism.³²

3.2 KKP och skiftet från kommunism till nationalism som ett maktverktyg

Den frammarsch som den kinesiska nationalismen har haft och hur den har figurerat går inte att beskriva eller analysera utan att studera och problematisera den inverkan KKP har haft på densamma. I detta avsnitt kommer KKPs förhållningssätt till nationalismen att behandlas.

Ett problem som redan avhandlades i föregående avsnitt var diskussionerna runt sekelskiftet 1800-talet till 1900-talet som problematiserade bilden av att Kina inte kan bli en framgångsrik nation om inte befolkningen kände någon tillhörighet till varandra och nationen, det menar Dingxin Zhao, författare till "Problems of Nationalism in

³⁰ *ibid.* sid. 28.

³¹ I Ottosson, "Att låta det förflutna tjäna nutiden. Historiebeskrivning i kinesiska läroböcker" i Nilson, Bengt (red.), *Historielärarnas förenings årsskrift. 2011 Historiebruk*, Historielärarnas förening, Stockholm, 2011, sid. 119.

³² Jilin Xu, "Intellectual behind Contemporary Chinese Nationalism" i Wei, C. X. George & Liu, Xiaoyuan (red.), *Exploring nationalisms of China: themes and conflicts*, Greenwood Press, Westport, Conn., 2002, sid. 30.

Contemporary China: Student-Government Conflicts during Nationalistic Protests” i antologin ”Exploring Nationalism of China”. Denna problematik beskriver han även att KKP har fått erfara, i synnerhet i samband med och efter massakern vid Himmelska fridens torg 1989. Denna händelse fick den kinesiska regimen att kallas för “the butcher of Beijing”.³³ Denna händelse tillsammans med Sovjetunionens fall och att USA blev den enda kvarvarande supermakten gjorde att Kina alltmer framstod som USA enda fiende i och med den mentalitet som fanns kvar från Kalla kriget.³⁴

Zhao menar att KKP allt mer började inse att den reformering som man börjat tillåta i Kina under 1980-talet skulle slå tillbaka på dem själva om de inte fortsatta modernisera landet. Det var i det här skeendet som man istället från KKP:s sida började utveckla (som också beskrivits i föregående avsnitt) en nationalism präglad av patriotism och en “vi mot dom” mentalitet. För den typ av modernisering som KKP hade accepterat och genomfört under 1980-talet hade bidragit till att utveckla en skepsis mot den kommunistiska ideologin. Även fler rörelser uppstod som förespråkade demokrati och än mer västerländska idéer i samhället. För KKP innebar protesterna vid Himmelska fridens torg och utgången som följde att KKP var tvungna till en ytterligare reformering av samhället, om de skulle kunna få behålla makten och att inte fler demonstrationer och protester för demokrati och pro-väst skulle ta ny fart.³⁵

Enligt Zhao insåg KKP att det var studenter som hade hamnat i störst kläm på grund av reformeringen på 1980-talet och att det också var studenterna som skulle kunna bli det största hotet mot KKP inom en snar framtid. En av de stora förändringar som regimen genomförde var den under 1992 då införlivningen av marknadsekonomi blev ett faktum. Detta innebar att plötsligt öppnades det upp för utländska och privata aktörer på marknaden, vilket i sin tur innebar att flertalet av de nyexaminerade och utbildade nu fick möjlighet att snabbt arbeta sig upp till en status av medelklass, det i sin tur bidrog till att förtroendet för KKP ökade. Samtidigt lät KKP de utbildade göra

³³ Dingxin Zhao, ”Problems of Nationalism in Contemporary China: Student-Government Conflicts during Nationalistic Protests” i Wei, C. X. George & Liu, Xiaoyuan (red.), *Exploring nationalisms of China: themes and conflicts*, Greenwood Press, Westport, Conn., 2002, sid. 105.

³⁴ *ibid.* sid. 105.

³⁵ *ibid.* sid. 101-102.

som de själva ville så länge de inte motsatte sig regimen.³⁶ Detta innebar enligt Zhao att fokus skiftade från demokrati till kommersialism.³⁷

För att fortsätta hålla sig kvar vid makten, valde även KKP att under samma tidsperiod skriva om läroplanen och ge ut nya läroböcker vilket Ingemar Ottosson behandlar i sin text "Att låta det förflutna tjäna nutiden".³⁸ Ottosson menar att de nya historieböckerna hade tonat ned de marxistiska och leninistiska inslagen och även en större öppenhet för västerländska idéer tilläts, även om det fortfarande var starkt influerade av staten. I böckerna framgår det som Ottosson betonar som en röd tråd, det konstanta återberättandet av det folkliga motståndet mot utländska inkräktare.

C. X. George Wei författare till "A Cultural Search for National Identity: The evolution of the Nationalism of Taiwan" är inne på samma spår som avslutade föregående stycke, han poängterar med exempel av suveränitetskränkningar från såväl briter, fransmän och japaner. USA beskrivs också som ett rovgirigt och offensivt land och anges vara den ledande motståndaren mot det fredliga Kina.³⁹ Även Zhao menar att den prägel och fokus KKP valde att sätta på historiebegrivningen i skolan efter 1989 har satt tydliga spår i dagens nationalism. Precis som Ottosson menar Zhao att böckerna och historiebegrivningen förmedlade en bild av den essens som KKP har spelat och spelar i skapandet av Kinas identitet, samt vad KKP gjort för att skapa en nationell enighet samt territoriell integritet. Intressant nog rättfärdigar inte KPP sin betydelse genom kommunism utan genom nationell självständighet och dess ekonomiska välstånd. Att dessutom likväl återkomma till och porträttera USA som landet som uppviglar och stöttar de separatistiska rörelserna i Taiwan och Tibet enbart för underminera och försvaga Kina, gjorde man för att påvisa tonvikten av ett enigt Kina. KKP:s förhoppning var att yngre studenter skulle känna en stark stolthet över den kinesiska historien och identifiera sig med KKP som dess främsta beskyddare⁴⁰

³⁶ *ibid.* sid. 101.

³⁷ *ibid.* sid. 104-105.

³⁸ I Ottosson, "Att låta det förflutna tjäna nutiden. Historiebegrivning i kinesiska läroböcker" i Nilson, Bengt (red.), *Historielärarnas förenings årsskrift. 2011 Historiebruk*, Historielärarnas förening, Stockholm, 2011.

³⁹ *ibid.* sid. 123,126-127.

⁴⁰ Dingxin Zhao, "Problems of Nationalism in Contemporary China: Student-Government Conflicts during Nationalistic Protests" i Wei, C. X. George & Liu, Xiaoyuan (red.), *Exploring nationalisms of China: themes and conflicts*, Greenwood Press, Westport, Conn., 2002, sid.10 4.

Vidare menar Zhao att sedan millenniumskiftet har KKP fått den effekt som de själva önskade att nationalismen skulle få för landet och regimen. Särskilt USAs bombning av den kinesiska ambassaden 1999 hjälpte KKP att ena landet. I själva verket uppmanade KKP skolor runt om i landet att organisera protester mot den amerikanska bombningen för att sedermera själva i sina förhandlingar med USA kunna visa på allmänhetens stöd, argumentationen vägde således mycket tyngre och man kunde sätta mer politisk press på USA.⁴¹

Pan menar att även om en stark nationalism hos befolkningen var och fortfarande är ett viktigt incitament för regimen fortsatta legitimitet, har KKP även på senare tid insett att nationalismen kan vara ett problem för dem. Det som nämndes i föregående avsnitt var att KKP har en väldigt pragmatisk hållning gällande nationalism och att de ekonomiska aspekterna i första hand prioriteras.⁴² Något som Susan Shirk är inne på och presenterar i nästa stycke.

Susan Shirk, författare till boken ”China- Fragile Superpower” menar att i takt med den ökade nationalismen under 2000-talet och tillsammans med den starka ekonomiska tillväxten i landet, gav det inte enbart synergieffekter för KKP. För likväl som ett starkt nationalistiskt stöd var och är viktigt för regimen fortsatta styre, likväl får den inte eskalera på ett sådant sätt att den begränsar Kinas möjliga förtjänster i ekonomiska termer. Ett sådant scenario där de ekonomiska förtjänsterna inte blir vad de borde kan utvecklas till ett problem för KKP. För skulle de visa sig att de reformer KKP genomfört börjar avta och att folk börjar få en tillbakagång i sin levnadsstandard kan det innebära problem för KKPs legitimitet hos den kinesiska befolkningen. KKP försöker således i sin pragmatiska hållning alltid kontrollera nationalismen såpass att den inte slår över i den grad att man förnärmar andra nationer med förlängningen att det påverkar de ekonomiska förhållanden och handelsrelationer.⁴³ Vilket Ottosson exemplifierar med de antijapanska kravallerna 2005.⁴⁴

⁴¹ ibid. sid. 108.

⁴² Pan, Junwu., *Toward a new framework for peaceful settlement of China's territorial and boundary disputes*, Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2009.

⁴³ Shirk, Susan L, *China: fragile superpower*, Oxford University Press, New York, 2007, sid. 64.

⁴⁴ I Ottosson, ”Att låta det förflutna tjäna nutiden. Historiebeskrivning i kinesiska läroböcker” i Nilson, Bengt (red.), *Historielärarnas förenings årsskrift. 2011 Historiebruk*, Historielärarnas förening, Stockholm, 2011, sid. 124.

För att visa på en ytterligare dimension av hur KKP handskas med nationalism som ett maktmedel, gör Zhao här en jämförelse med Adolf Hitler och hans tredje rike kontra KKP och Kina. Båda två använde/använder nationalism som ett verktyg för att skapa legitimitet och kontroll. Han menar dock att även om Kina kan ses som en auktoritär stat, samt att en auktoritär stat och nationalism kan främja varandra är de två inte kompatibla på samma sätt i Kina som de var i Tyskland. Till skillnad från Hitler och Nazityskland som hade lättare att implementera nazism, vilket Zhao menar har att göra med hur man kom till makten. I Hitlers fall fanns redan en stark känsla av tillhörighet till den tidens Tyskland hos befolkningen tillskillnad från Kina. I samband med att många levde väldigt fattigt under Maos era och att befolkningen upplevde reformer och att kommunismen förlorade allt mer av sin legitimitet under 1980-talet. Det har i sig inneburit att KKP inte har kunnat använda sig av en inriktning av nationalism, som de sedan kunnat applicera på befolkningen utan att det finns flera. I flera fall har detta inte varit ett problem men ett antal gånger har så varit fallet, då den nationalistiska retoriken hos kineser inte faller inom ramen för den officiella sanktionerade patriotiska retoriken. Detta har lett till konkreta problem, bland annat när KKP förbjöd protester i samband med upplopp i Indonesien där rapporter om att ”100-tals”⁴⁵ kinesiska kvinnor hade blivit våldtagna. Rädslan över att de nationalistiska demonstrationerna skulle bli så extrema att KKP inte skulle kunna kontrollera dem och således påverka handelsrelationer skiljer den kinesiska nationalismen gentemot den som fanns i Nazityskland. Där menar Zhao finns ett problem för KKP i vilken utsträckning man ska reglera nationalismen i ett sådant syfte att det fortfarande kan fungera som ett maktmedel för den kinesiska regimen och dess auktoritära styre.⁴⁶

Det här är även något som Susan Shirk presenterar, där hon menar att det är essentiellt att förstå hur KKP agerar inrikespolitiskt och vad som sker i landet för att förstå deras förhållningssätt som stormakt. Det som Shirk framförallt påpekar är skiftet från kommunism till nationalism hos KKP för att kunna legitimera sin makt hos det kinesiska folket. Det innebär dock att Kina försöker undvika potentiella konflikter på

⁴⁵ http://news.bbc.co.uk/2/hi/events/indonesia/special_report/118576.stm (senast hämtad 2013-01-02). Publicerad 1998-06-23. BBC korespondent Matt Frei rapporterar.

⁴⁶ Dingxin Zhao, ”*Problems of Nationalism in Contemporary China: Student-Government Conflicts during Nationalistic Protests*” i Wei, C. X. George & Liu, Xiaoyuan (red.), *Exploring nationalisms of China: themes and conflicts*, Greenwood Press, Westport, Conn., 2002, sid.113-115.

grund av att de ekonomiska intressena inte ska påverkas negativt. Det kan dock vara nödvändigt för den kinesiska regimen att demonstrera sin makt gentemot andra länder för att stimulera den nationalistiska andan hos folket och på så vis kunna fortsätta legitimera sin makt.⁴⁷

3.3 Mitt val av perspektiv på uppsatsen

Efter denna genomgång av hur den kinesiska nationalismen har förändrats de senaste 20-30 åren. Först med övergången som skedde till kapitalistiska och anti-väst inslag i Kina istället för kommunistiska inslag, ser man då det tillsammans med hur KKP använder sig av nationalism som ett medel att legitimera sin makt i sådan utsträckning så att deras ekonomiska förtjänster inte tar skada i den globala handeln, vill jag härmed återigen fokusera på teoretikern Richard Handler och hans definition av begreppet nationalism och vad det ger för effekter på en nationalstat.

Han utreder begreppet nationalism där han menar att stater kan skapa nationer och således nationalism, samt hur människor i nationer anammar nationalism och beroende på hur dem gör det, kan de övervinna stora gemensamma problem och föra en nation i en mer gemensam positiv riktning. Detta tycker jag är särskilt relevant och möjligt att applicera på hur KKP förhåller sig till nationalism och vilken betydelse det har för att KKP ska kunna skapa enighet i Kina och behålla makten. När Handler förklarar att stater skapar nationer, vill han först påpeka skillnaden mellan nationer och stater. Han menar att när man studerar folk som lever i en nation och hänger sig till nationalismen bör man se begreppen nationen och nationalismen med attribut som mindre beräknande och att det finns en mer sentimental aspekt på kollektivet. En stat däremot bör ses som en rationell, instrumentell och maktfokuserad organisation. Även om de skiljer sig åt så menar han att de två korrelerar med varandra och ger synergieffekter.⁴⁸ Det här kan låta lite komplicerat, men som ovan nämnt så vill jag förmedla bilden att det går att se likheter mellan Handlers resonemang och det sättet som KKP har implementerat nationalismen hos sin befolkning. KKP gör det genom att vara en rationell och maktfokuserad organisation (som exempelvis Ottosson

⁴⁷ *ibid*, sid. 10-12.

⁴⁸ Handler, Richard, *Nationalism and the politics of culture in Quebec*, University of Wisconsin Press, Madison, Wis., 1988, sid. 6-8.

presenterar), samt genom att framhäva sig själva i läroböcker som ett genom historien fredsälskande land. Samtidigt gör KKP befolkningen medveten om att det är utländska länder som vill förminska och förgöra Kina på grund av att de är avundsjuka. Det tycker jag visar på att frambringa den sentimentala aspekten på kollektivet och mindre rationellt beräkande.

Handler utvecklar också sitt resonemang om hur man ska studera begreppet nationalism, han menar att det finns två olika typer av grupper av nationalism där man som människa kan finnas inom och tillge sig, det är Objektiva grupper och Subjektiva grupper. Personer som befinner sig i Objektiva grupper, menar Handler har vissa attribut och karaktärsdrag som gör det möjligt för en extern aktör (en part utanför gruppen) att känna igen dem. Dock är personerna inom gruppen inte medvetna om detta. När personerna dock blir medvetna om detta övergår personerna från att vara en Objektiv grupp till att bli en Subjektiv grupp, Handler menar att personerna i fråga först blir medvetna om det är en Subjektiv grupp när de känner en etnisk eller nationell tillhörighet. Det här händelseförloppet menar Handler är nödvändigt för att nationer och nationalism ska existera. Att se nationalism på det här sättet och att ha en medveten uppfattning om sin gruppidentitet menar han kan vara det nödvändiga för att överkomma stora splittringar och frambringa nationell enighet i en historisk framtid (se exempel med det kinesiska språket i förgående kapitel).⁴⁹

Den här delen av Handlers resonemang (tillsammans med den tidigare delen) applicerar jag på den kinesiska kontexten och KKP:s förhållningssätt till nationalism, i och med Kinas reformation under 1980-talet och 1990-talet och de medvetna val om att försöka skapa en nationell identitet som är byggd på nationalism i formen ”vi-mot-dom”, samt det anti-västerländska förhållningssättet. Samtidigt försöker KKP framhäva Kina som ett fredsälskande land i läroböckerna och påpeka allt det goda KKP har gjort för det kinesiska folket och dess identitet. På så vis tycker jag mig kunna urskilja en liknelse mellan resonemanget om Objektiva och Subjektiva grupper, nämligen hur KKP försöker tillskriva den Objektiva gruppen (det kinesiska folket) en viss identitet för att bli en Subjektiv grupp och på så sätt kunna överkomma stora splittringar och frambringa nationell enighet. Vilket går att dra paralleller med hur Zhao tidigare menade att folks fokus flyttades från demokrati till kommersialism, samt att KKP

⁴⁹ Handler, Richard, *Nationalism and the politics of culture in Quebec*, University of Wisconsin Press, Madison, Wis., 1988, sid. 6-8.

påpekade allt bra de gjort och legitimerade sin makt genom att påvisa nationell självständighet och dess ekonomiska välstånd.

3.3.1 Diskussion kring val av perspektiv

Jag väljer att applicera framförallt ovanstående perspektiv på den kinesiska kontexten för att den nationalism som har växt fram i Kina skiljer sig från hur nationalism och nationer har växt fram i flera andra länder. Kina (tillskillnad från flera europeiska länder) utvecklade både i teorin och i praktiken sin nationalstat och nationalism senare i tiden. Enligt författaren Jilin Xu var Kina fram till den senare delen av 1800-talet ett rike där folket talade om (det som vi idag känner som Kina) vid namnet/ordet tianxia (som betyder landet under himlen).⁵⁰ Det var snarare så att om man skulle kalla tianxia för ett land eller nation, så var det i den bemärkelsen folket som levde inom tianxia och förknippades med landet delade en gemensam och enhetlig kultur, som sedermera blev en enhetlig politik i vad som samtidigt skulle kunna göra tianxia till en stat. Vad som också är viktigt att komma ihåg, var att de gränser som fanns var väldigt tvetydiga och att man på bästa sätt skulle kunna beskriva att gränserna slutade där den gemensamma kulturen mellan människorna började avta. Så Xu gör gällande att det nationalistiska och statliga konceptet inte fanns i äldre Kina utan snarare bör det betraktas som en allomfattande enighet kring en kultur.⁵¹

Efter ovanstående stycke är det rimligt att anse att jag lika gärna skulle kunna applicera den perennialistiska nationalismforskningen på den kinesiska kontexten, trots att den skolan menar att nationalism alltid har funnits oavsett statens historiska existerande. Det som dock gör att jag ändå anser den modernistiska skolan och Handlers syn på nationalism mer relevant när det gäller Kina, är hur KKP försöker tillskriva sitt folk en och samma nationella identitet oavsett var någonstans de bor i landet. Här anser jag att den skiljer sig från den perennialistiska åskådningen då den modernistiska skolan fäster större tonvikt vid att alla inom en viss gräns tillskrivs vissa attribut och egenskaper, vilket inte presenteras ovan i enlighet med den perennialistiska skolan. Den

⁵⁰ Jilin Xu, "Intellectual behind Contemporary Chinese Nationalism" i Wei, C. X. George & Liu, Xiaoyuan (red.), *Exploring nationalisms of China: themes and conflicts*, Greenwood Press, Westport, Conn., 2002, sid. 33.

⁵¹ *ibid.* sid 33.

fokuserar snarare på hur nationalism ter sig i praktiken och hur den utvecklas därifrån, medan KKP istället liksom den modernistiska skolan försöker skapa en nationell identitet som den kinesiska befolkningen ska ta till sig oavsett var de bor i landet.

Xu menar också att just den här formen av nationalism som vi idag ser hos den kinesiska befolkningen härstammar från den modernistiska skolan. Xu menar att det inte var förrän under den senare delen av 1800-talet och i samband med vad Xu beskriver som västvärldens frammarsch med "blood and fire"⁵² som folkets idé och dröm om att fortsätta leva i landet under himlen ersattes med idén om staten, en stat och ett samhälle som bestod av beståndsdelar som ras, geografi, kultur och historia. Det ansågs dock nödvändigt då det internationella klimatet med antagonism mellan länder allt mer hade vuxit fram. Xu menar dock att den här starten i vad som kännetecknar nationalism bara ska ses försiktigt som nationalism och snarare hade att göra med emotionalism. Samt för att det ska vara något som finns inom samhället krävs det att samhället utvecklar ett rationellt system, som består av värdegrunder, sociala system och beteendenormer som tillskrivs nationen och staten, samt att utan dessa är samhällets nationalism enbart ett tomt skal. Vidare menar Xu att nationalismen inte utvecklats fullt ut förrän Kina började bli mer moderna (vilket det blev senare än västvärlden). I takt med att Kina blev allt mer moderna med västerländska inslag var det dock inte sällan den västerländska kulturen och den kinesiska kulturen kolliderade med varandra, så på samma sätt som västvärlden var en fiende och hot mot den kinesiska kulturen var den på samma vis mentor för utvecklandet av Kina och den moderna tiden. Avslutningsvis menar Xu att den kinesiska nationalismen egentligen har växt fram som ett tomt skal byggd på anti-västerländska och anti-utländska idéer, samt att nationalism i Kina egentligen bara är ett tomt skal då det saknar historiskt stöd inom värdegrunder, sociala system och beteendenormer.⁵³

Under tidigare avsnitt 3.1 och 3.2 utvecklades och framkom än mer information om hur den kinesiska nationalismen ser ut och har vuxit fram de senaste 20-30 åren. Tillsammans redogjordes också på vilket sätt KKP använder sig av nationalismen som ett politiskt verktyg. Dessa avsnitt tillsammans med det avsnitt som nyss redogjordes och Handlers syn på nationalism är den utgångspunkt och det avstamp jag tar i

⁵² ibid. sid. 33.

⁵³ ibid, sid. 33-34.

uppsatsen. Det som Handler menar händer när en Objektiv grupp blir en Subjektiv grupp och kan övervinna och lösa stora objektiva problem tycker jag är särskilt intressant med tanke uppsatsens syfte och frågeställning. Det är också intressant hur denna koppling med nationalism förhåller sig och på vilka sätt KKP använder nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna som kan främja legitimiteten i deras anspråk på fortsatt maktinnehav i Kina. Det tillsammans med att Handler menar att stater kan skapa nationer är vanligare än tvärtom tycker jag är adekvat att applicera på hur KKP förhåller sig till nationalism, samt hur Xu menar att den kinesiska nationalismen egentligen bara är ett tomt skal uppbyggd på en antagonistisk kultur. Jag väljer att utgå från det avstampet och med det perspektivet när jag besvarar mitt syfte och min frågeställning.

Dock anser jag det nödvändigt att göra en ytterligare distinktion om varför den modernistiska skolan är bättre lämpad på den kinesiska kontexten än den perennialistiska. Det har att göra med den kinesiska filosofen Konfucius och hans lära. Konfucius idéer och tankar förbjöds att yttras i Kina när Mao-eran och KKP kom till makten då konfucianismen ansågs oförenlig med dåvarande tankar om modernismen. Men Kinas växande stormakt och en stark industriell ekonomi har inneburit ett uppsving för konfucianismen, särskilt sedan Yu Dan gav ut boken ”Kinesisk visdom från hjärtat -Konfucius tankar i det moderna Kina”.⁵⁴ Den har rönt intresse hos befolkningen i samband med att fler människor har det allt bättre i Kina. Det har nämligen lett till ett större intresse bland kineserna att hitta sin nationella och kulturella identitet. En anledning till att KKP har accepterat konfucianismen har att göra med hur författaren Yu Dan förespråkar förnöjsamhet och att man inte ska slösa sin energi på att kämpa för förbättringar. Denna argumentation passar KKP väldigt bra,⁵⁵ i synnerhet med tanke på KKP:s åtgärder de senaste 20 åren för att få folket att må bättre samtidigt som man sett till att inga processer för demokrati tagit fart. Och här tycker jag att den modernistiska synen på nationalism gör sig synlig igen med tanke på med hur KKP har tillåtit Dans version för att kunna fortsätta bygga en gemensam kinesisk identitet samtidigt som dess fortsatta makt kvarstår.

⁵⁴ Yu, Dan, *Kinesisk visdom från hjärtat: Konfucius tankar i det moderna Kina*, 1. utg., Natur & kultur, Stockholm, 2010.

⁵⁵ *ibid.* sid, 15-17

Sammanfattningsvis väljer jag som tidigare nämnt att ta avstamp från den modernistiska skolan gällande nationalism, även om det går att argumentera att den perennalistiska skolan skulle kunna anses mer lämplig. Så jag håller med om att den nationalism som perennalistiska forskare förespråkar finns i Kina men att den nationalism som utvecklats inom landet och mellan dess invånare snarare är en konstruktion från KKP i relation att kunna fortsätta etablera sin makt. På så vis anser jag att Handlers åskådning inom den modernistiska skolan är bäst lämpad för att undersöka kinesisk nationalism och att det således är den utgångspunkten jag har med mig när jag besvarar min frågeställning.

4 Spratlyöarna

Spratlyöarna ligger i Syd kinesiska sjön och de har ett klimat som inte är tillfredställande för människan att leva på. Det ligger inte särskilt nära något fastland eller någon större ö som det går att härleda dem till. Vilket gör ögruppen svår att klart definiera, att denna ögrupp dessutom till större del består av över 100 spridda öar, holmar, kobbar, sandbanker och klippor samt att av dessa är det 26 stycken som kan anses som öar eller holmar. De få öar som dock finns är små och en del saknar vegetation och är endast täckta av sand och guano, vissa har dock några buskar och vissa har ett litet antal kokosnötpalmer. Vid särskilda tillfällen med kraftiga monsunregn är det möjligt att det finns färskvatten. Ögruppen i sig har aldrig haft någon befolkning, utan de som lever där och bor på öarna nu är snarare stationerade där av respektive nation som anser att öarna tillhör dem (i avsnitt 5.2 och 5.3 följer en mer detaljerade redogörelse om vilka länder och varför).⁵⁶

Vid en första anblick är det inte omöjligt att man undrar varför dessa öar således är föremål för en konflikt med flera inblandade parter och vars område som till och med USAs president Barack Obama så sent som i november 2012 deklarerade var USAs "top priority".⁵⁷ Enkelt sätt så finns det två tydliga anledningar; Dels passerar en stor del av den globala handeln området och vad som författaren Monique Chemillier-Gendreau beskriver så är kontrollen och suveräniteten över dessa områden extremt viktigt att kontrollera och att det måste tas in i beräkningen när man studerar konflikten kring ögruppen, samt naturresurser. Vilket jag kommer redogöra för i nästa avsnitt.

4.1 Naturresurser

Naturresurser är absolut ett av de viktigaste skälen till att länderna vill ha kontroll och suveränitet över ögruppen. På dessa öar beräknas det finnas över 370 000 ton Guano, ett ämne som när det utvinns ger fosfat och nitrat som i sin tur används bland annat som råvara till gödsel och sprängämnen. Utöver det så beräknas det enligt kinesiska källor

⁵⁶ Chemillier-Gendreau, Monique., *Sovereignty over the Paracel and Spratly Islands*, Kluwer Law International, The Hague, 2000, sid. 19-20.

⁵⁷ <http://www.bbc.co.uk/news/world-asia-15715446> (senast hämtad 2013-01-02.) Artikel på publicerad 2011-11-17 som hänvisar till Barack Obamas uttalande om att det berörda området har högsta prioritet.

finnas uppemot 25 miljarder kubikmeter naturgas och 105 miljarder fat olja runt Spratlyöarna.⁵⁸ Enligt Junwu Pan är det den ytterst orsaken och menar att ögruppen inte var särskilt intressant förrän upptäckten av naturgas och olja, men även det fiskrika vattnet har betydelse. Pan menar att situation kring ögruppen före 1970 var relativt lugn och att de inblandade länderna inte kände något behov av att ockupera Spratlyöarna för risken av en eskalering av konflikten. Men när oljekrisen slog till i början av 1970 talet och oljepriset steg, deklarerade vid olika tillfällen under 1970-talet Filipinerna, Kina, Vietnam och Malaysia suveränitet över hela ögruppen eller vissa öar inom ögruppen. Vid skiftet mellan 1970 och 1980 gjorde även Brunei detsamma.⁵⁹

En ytterligare aspekt som gjort det möjligt och än mer till synes viktigt för de olika länderna att göra anspråk på Spratlyöarna är de konsekvenser som 1982 års havsrättskonvention UNCLOS slog fast.

4.2 1982 UNCLOS

United Nations Convention on the Law of the Sea⁶⁰ från 1982 (UNCLOS härnäst) tillkom för att bland annat reda ut gränser mellan länder och för att undvika konflikter, den har i många avseenden varit en framgång. I varje fall anser Dong Manh Nguyen i sin artikel; "Settlement Of Disputes Under The 1982 United Nations Convention On The law Of The Sea: The Case Of The South China Sea Dispute" Han menar att det är en av de mest framgångsrika och progressiva konventioner som FN har tagit fram gällande internationell lag. Nguyen menar att det är en nödvändig komponent för att kunna frambringa en långsiktig lösning på konflikten, då den skapar ett ramverk för hur de inblandade staterna ska förhålla sig.⁶¹ Däremot har även UNCLOS bidragit till än mer komplexa problem när det gäller att utse en rättmätig ägare av Spratlyöarna. UNCLOS fastslår bland annat i PART II, SECTION 2. LIMITS OF THE TERRITORIAL SEA *Article 3 Breadth of the territorial sea;*

⁵⁸ Chemillier-Gendreau, Monique., *Sovereignty over the Paracel and Spratly Islands*, Kluwer Law International, The Hague, 2000, sid. 16,20.

⁵⁹ Pan, Junwu., *Toward a new framework for peaceful settlement of China's territorial and boundary disputes*, Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2009, sid. 4, 166-167.

⁶⁰ United Nations, Convention on the Law of the Sea, 10 December 1982, U.N.T.S 1833.

⁶¹ Nguyen, Dong Manh "Settlement Of Disputes Under The 1982 United Nations Convention On The law Of The Sea: The Case Of The South China Sea Dispute", *University of Queensland Law Journal*, vol. 25 no. 1, 2006, sid. [145]-180. s. 145, 179.

*“Every State has the right to establish the breadth of its territorial sea up to a limit not exceeding 12 nautical miles, measured from baselines determined in accordance with this Convention.”*⁶²

Den här artikeln har inneburit att konflikten har blivit än mer infekterad. Just med tanke på att som ovan nämnt, består denna ögrupp av flera hundra öar, holmar, kobbar, sandbanker och klippor. Vilket innebär att de 12 sjömil som varje land har suveränitet över kolliderar med andra länders 12 sjömil som de i sin tur har suveränitet över. Därför har frågan blivit än mer infekterad och det blir allt svårare för de inblandade parterna att komma överens om en eventuell uppdelning av öarna. Det är inte enbart denna artikel i UNCLOS som har inneburit problem för att nå en lösning mellan de inblandade parterna. Artiklar i konventionen inkluderar även rätt till kontinentalsöklar som i sin tur ger rätt till att utvinna naturresurser samt att en exklusiv ekonomisk zon som utökar suveräniteten till en sträcka upp mot 200 sjömil från kustlinjen.⁶³

4.2 Berörda länders anspråk på Spratlyöarna

I detta avsnitt kommer det redogöras vilka länder som gör anspråk på Spratlyöarna och kortfattat redogöra om deras anspråk. För att i avsnittet därefter redogöra mer ingående kring Kinas anspråk, då det fyller ett större behov för den här uppsatsens syfte och frågeställning. De olika länderna som framförallt gör anspråk på Spratlyöarna är förutom Kina. Vietnam, Filippinerna, Malaysia och Brunei. Jag väljer att inte inkludera Taiwan med anledning av att Taiwan ännu inte erkänts som en egen stat fullt ut och att det är i en egen separat konflikt med Kina.

Vietnam menar att Spratlyöarna tillhör dem baserat på upptäckt och ockupering. 1951 uttalade sig regeringen om att de alltid tillhört Vietnam. År 1971 utgav Syd-Vietnam en deklARATION över suveränitet över Spratlyöarna och menade att öarna var en del av kejsaren Minh Mang under 1830 talet. Det har även menat att de ärvde Spratlyöarna från deras förre kolonialmakt Frankrike.⁶⁴

⁶² United Nations, Convention on the Law of the Sea, 10 December 1982, U.N.T.S 1833, art. 3.

⁶³ Pan, Junwu., *Toward a new framework for peaceful settlement of China's territorial and boundary disputes*, Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2009, s. 175.

⁶⁴ Pan, Junwu., *Toward a new framework for peaceful settlement of China's territorial and boundary disputes*, Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2009, sid. 174.

Filippinerna å sin sida hävdar att ungefär 60 av öarna tillhör dem baserat på upptäckt och geografisk närhet, bland annat menar dem att de upptäckte dem 1950 och att den dåvarande filippinska presidenten utropade suveränitet över vissa delar av öarna 1978. Dessutom menar Filipinerna i samband med att Kina fortsatte utbyggnader av konstruktioner de tidigare byggt på de öar som Filippinerna hävdade var deras. Kunde nu Filippinerna hänvisa till UNCLOS och att det kinesiska fastlandet låg över tusen miles från Spratlyöarna och att Kina således gjorde intrång på den filippinska ekonomiska exklusiva zonen som Filippinerna anses ha suveränitet över enligt UNCLOS från 1982.⁶⁵

De Malaysiska anspråken är underbyggda på argument gällande geografisk närhet samt gällande internationella överenskommelser om kontinentalsocklar. 1979 hänvisade Malaysia till "1958 *Geneva Convention on the Continental shelf*" och UNCLOS tillsammans med kartor inkluderande kontinentalsocklar och menade således att Spratlyöarna tillhör dem. De krävde också att den södra delen av öarna tillfaller Malaysia och hänvisade likt Filippinerna till den ekonomiska exklusiva zonen.⁶⁶

Bruneis anspråk är lika de Malaysia har och gör anspråk på de södra delarna. Även Brunei hänvisar till suveräniteten över den ekonomiska exklusiva zonen som både Malaysia och Filipinerna gör.⁶⁷

4.3 Kinas anspråk

De anspråk Kina för fram är likt flera av de andra länderna baserade på att de skulle ha upptäckt ögruppen samt traktat. Kina menar att de upptäckte ögruppen så tidigt som för över 2000 år sedan och att det finns dokument från den här tiden som styrker det och att de dokumenten nämner Spratlyöarna, samt att har haft självständighet och suveränitet över ögruppen sen dess. Precis som Vietnam hänvisar Kina till att Frankrike ett tag var ockupanter av ögruppen, men tillskillnad från Vietnam menar Kina att Frankrikes och för den delen Japans ockupation över ögruppen mellan 1933-1945 inte betydde att Kinas suveränitet och territorium förändrades, eftersom ockupationen i Kinas mening var olaglig och bröt mot internationell lag. Det är ett genomgående tema i de kinesiska

⁶⁵ ibid. 174-175.

⁶⁶ Saleem, Omar "The Spratly islands dispute: China defines the new millennium", American University of International Law Review, 2000, vol. 15, no. 3, 2000. pp. 527-582. s. 542-543.

⁶⁷ ibid. s. 543.

argumenten om varför Spratlyöarna tillhör Kina, att även om Kina har genomgått revolutioner och krig så är det ingenting som innebär att Kinas suveränitet över Spratlyöarna har gått förlorad. Utan att alla former av ockupation från framförallt Filippinerna och Vietnam har varit, samt är olagliga och att Kina genom att skicka trupper enbart har försvarat sitt land, vilket resulterade i strider 1988 med vietnamesiska dödsfall som följd.⁶⁸

Utöver att Kina har hävdats suveränitet över ögruppen med argumentet att de upptäckte ögruppen, menar de dessutom att de har internationellt erkännande över ögruppen. Dels hänvisar de till atlas utfärdade under Qing-Dynastin som sträcker sig från 1644-1912, utöver det hänvisar de till atlas tryckta i andra länder så som, Tyskland 1968, Storbritannien 1968 och i Frankrike 1969. Men även i Vietnam 1972 och Japan 1973. Utöver det menar Kina att de har ett politiskt internationellt erkännande och hänvisar även till the International Civil Aviation Organization, som 1955 höll en konferens gällande stillahavsområdet. Varpå det inte var något land inkluderat Filippinerna och Vietnam som motsatte sig att Kina och KKP utvecklade sina meteorologiska observationer över Spratlyöarna, således menar Kina att ögruppen tillhör Kina. Även uttalande från officiella myndigheter i Vietnam som 1958 erkände kinesisk suveränitet över öarna menar Kina är av stor essens och att Vietnam således inte kan göra anspråk på ögruppen igen.⁶⁹

I nästa kapitel kommer jag att presentera min undersökning om på vilka sätt använder KKP nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna som kan främja legitimiteten i deras anspråk på fortsatt maktinnehav i Kina.

Det kommer jag göra genom att studera officiella kinesiska dokument i anslutning till konflikten, samt hur de förhåller sig till den presentation som har redogjorts i kapitel 3 Litteraturöversikt och tidigare forskning samt i detta kapitel.

⁶⁸ Pan, Junwu., *Toward a new framework for peaceful settlement of China's territorial and boundary disputes*, Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2009, s. 168-170.

⁶⁹ <http://www.fmprc.gov.cn/eng/topics/3754/t19232.htm> (senast hämtad 2013-03-13). Kinesiska utrikesdepartementets hemsida där det redovisar internationella erkännanden över att Spratlyöarna tillhör Kina. Publicerad 2000-11-17.

5 Resultat av undersökningen

5.1 Korrelation mellan konflikten om Spratlyöarna och den kinesiska nationalismen

I den här delen kommer resultatet av min undersökning att presenteras och hur tillvida den kinesiska nationalismen, så som den är presenterad i tidigare kapitel korrelerar med den retorik och de argument som KKP använder sig av när de hävdar att Spratlyöarna tillhör Kina. Det är viktigt att känna till att Spratlyöarna i Kina benämns som "Nansha", så när citat återges i det här avsnittet är "Nansha" synonymt med Spratlyöarna.

På kinesiska utrikesministeriets hemsida redogör de kinesiska myndigheterna för deras förhållningssätt gällande Spratlyöarna. De menar att Spratlyöarna obestridligt tillhör Kina och att det alltid varit så. På hemsidan kan man att läsa en återgiven presskonferens från den 13 september 2012, då en talesperson för den kinesiska utrikesministern svarar på en fråga angående att den filippinska presidenten hade utformat en administrativ order om att de västra delarna av Spratlyöarna ska tillhöra Filippinerna;⁷⁰

"The South China Sea has long been a geographic name universally recognized by the international community and widely accepted by all countries and international organizations such as the UN. The Philippines' move can in no way change the fact that China has indisputable sovereignty over the South China Sea islands and their adjacent waters including the Nansha Islands and Huangyan Island."

I det här svaret anser jag att man kan urskilja tendenser som har presenterats tidigare och korrelerar med den kinesiska nationalismen så som tidigare presenterats. Genom att analysera dess deskriptiva syfte och dess beviskraft i detta exempel går det att utläsa hur KKP stärker sin ståndpunkt. Då uttalandet påminner om den pragmatiska nationalismen som existerar i landet. På samma sätt som Jilin Xu tidigare presenterade, använder sig KKP i det här uttalandet av nationalismen som ett redskap för att ena landet mot omvärlden. Det gör dem genom att anspela på patriotism och att Filippinerna

⁷⁰ <http://www.fmprc.gov.cn/eng/xwfw/s2510/2511/t970196.htm> (senast hämtad 2013-03-13). Återgiven presskonferens med den kinesiska utrikesministern och dennes svar. Hämtad från det kinesiska utrikesdepartementets hemsida. Publicerad 2012-09-14.

inte på något sätt kan kränka den kinesiska suveräniteten. Om man går ett steg längre, går det att se likheter med det som Xu och Junwu Pan menar är pragmatisk nationalism i avseendet att Kina kommer kunna inbringa stora ekonomiska förtjänster om man kontrollerar Spratlyöarna.

Ett annat exempel som jag anser nödvändigt att ta med och som går ytterligare ett steg längre, men som man ändå kan dra paralleller till, är sättet Spratlyöarna presenteras på Kinas officiella regeringshemsida. Texten är publicerad 10 oktober 2005 och det kan man läsa om Spratlyöarna;⁷¹

“The South China Sea Islands, under the administration of Guangdong Province, include more than 200 coral islands, reefs, shoals and sand bars. Besides Huangyan Island, four island groups are named after their geographical locations in the South China Sea: Dongsha (East Islands), Xisha (West Islands), Zhongsha (Central Islands) and Nansha (South Islands).”

“The Nansha Islands contain more than 100 islets, reefs, shoals and sand bars studding the vast southern sea area south of the Zhongsha Islands. Of the four island groups, the Nansha is the one that is southernmost, is most scattered and has the largest number of reefs. Major islands are Taiping, Zhongye and Nanwei. Zengmu Reef is the southernmost part of Chinese territory.”

“Frequented by fishermen by fishermen from Guangdong Province, the South China Sea islands have always been a part of China.”

Det som finnes intressant med dessa tre beskrivningar är först och främst att alla öar i Syd-kinesiska sjön tillhör och lyder under administration från Guangdong provinsen. Lägg också till att KKP menar att Spratlyöarna är den del som ligger allra mest söderut i det kinesiska territoriet och att öarna i den Syd-kinesiska sjön alltid har varit en del av Kina. Detta är i mitt tycke intressant i avseendet att KKP inte nämner att det pågår en konflikt kring området och att andra länder också menar att öarna tillhör dem. På det sättet som KKP uttrycker sig framstår det som en självklarhet för det kinesiska folket att Kina hyser exklusiv suveränitet över området. Om andra länder försöker göra anspråk på Spratlyöarna är det inte otänkbart att det kinesiska folket ser det som en suveränitetskränkning. Särskilt om man har i minne hur historieböckerna

⁷¹ http://english.gov.cn/2005-10/10/content_75666.htm (senast hämtad 2013-03-13). Den officiella hemsidan för den kinesiska regeringen där det publicerar fakta om Spratlyöarna och redogör för hur dem ser ut och vilken del av Kina dem tillhör. Publicerad 2005-10-10.

som KKP låtit publicera finns återkommande exempel på hur folket tillsammans med KKP bedrivit motstånd mot utländska inkräktare när de blivit tal om suveränitetskränkningar. Dessutom, som redogjorts tidigare, förmedlar KKP även sin legitimitet genom nationell självständighet och ekonomiskt välstånd.

Skiftet från kommunism till nationalism hos KKP centralt för att legitimera sin makt hos det kinesiska folket. Därför är KKP enligt Susan Shirk tvungna att stimulera den nationalistiska andan hos befolkningen för att kunna fortsätta legitimera sin makt. Men som tidigare nämnt måste även KKP noga välja hur de använder sin retorik gentemot andra länder, dels behöver de tillgodose nationalismen i Kina men som tidigare nämnt måste de även vara pragmatiska i syfte att inte påverka de ekonomiska intressena negativt. Något som Zhao och Ottoson förklarade som en nödvändighet för att kunna säkerhetsställa KKP:s fortsatta auktoritära styrelseskick.

Som tidigare nämnt, porträtteras också Kina som ett fredligt land i de historiska läroböckerna, vilket bidrar till att vara en del av den kinesiska gemensamma identiteten. Här tycker jag mig finna denna typ av retorik på kinesiska utrikesministeriets hemsida. I en text som publicerats på deras hemsida och som innefattar den kinesiska regeringens ställning och policy för hur man ska gå tillväga för att lösa problematiken i Syd-kinesiska sjön. Går det att finna att Kina skulle vara ett fredligt land på ett sådant sätt som den kinesiska nationalismen är presenterad;⁷²

The Chinese Government has always stood for negotiated settlement of international disputes through peaceful means. In this spirit, China has solved questions regarding territory and border with some neighboring countries through bilateral consultations and negotiations in an equitable, reasonable and amicable manner. This position also applies to the Nansha Islands.”

Kopplingen som har gjorts i tidigare kapitel om att KKP har varit den viktiga aktören som tillsammans med befolkningen format den kinesiska nationen, samt att den kinesiska mentaliteten och nationalismen alltid har varit formade av fredliga intentioner, gör sig påmind i första meningen på ovanstående citat. På så vis kan man också se drag över hur KKP talar till sin befolkning och att KKP och den kinesiska befolkningen alltid har och strävar efter fredliga lösningar på konflikter.

⁷² <http://www.fmprc.gov.cn/eng/topics/3754/t19230.htm> (senast hämtad 2013-03-13). En redogörelse hämtad från det kinesiska utrikesdepartementets hemsida, där de redogör för hur den kinesiska regeringen förhåller sig till konflikten och vilka metoder de använder sig av för att lösa konflikten.

Ett ytterligare exempel på hur KKP förespråkar fredliga lösningar och att Kina är ett land med fredliga intentioner, samt att det snarare är omvärlden som har underliggande imperialistiska intentioner tycker jag mig finna i följande beskrivning;⁷³

“China maintains that all the parties concerned should adopt a restrained, calm and constructive approach on the question of the Nansha Islands. In recent years, countries like Viet Nam and the Philippines have sent troops to seize some uninhabited islands and reefs of the Nansha Islands, destroyed the marks of sovereignty erected by China there, and arrested, detained or driven away by force Chinese fishermen fishing in the South China Sea. On this question, the Chinese side has always persisted in having discussions and settling relevant problems with the countries concerned through diplomatic channels and by peaceful means.”

Om man tar ovanstående citat i beaktning och studerar vad Xu redogjorde för tidigare går det att urskilja de tendenser som Xu menar står till grund för att den kinesiska nationalismen är uppbyggd på en antagonistisk kultur. Samt det som Ottosson beskriver som är en röd tråd genom läroböckerna, att Kina tillsammans med KKP alltid har varit ett fredligt land och motsatt sig imperialsim. KKP försöker därför trots omvärldens metoder att lösa konflikter genom diplomatiska kanaler och med fredliga tillvägagångssätt.

I det här kapitlet har jag försökt dra och se paralleller mellan den kinesiska nationalismen och den formen av retorik och ställningstagande KKP anför gällande konflikten om Spratlyöarna. I nästa kapitel kommer min Analys och Diskussion presenteras, varpå min teoretiska infallsvinkel kommer analyseras och vad för insikter de har gett mig tillsammans med mina metodologiska val.

⁷³ ibid.

6 **Analys och diskussion**

6.1 **Analys**

Den teoretiska utgångspunkt jag utgått från härstammar från den modernistiska skolan där Richard Handlers menar att stater skapar nationer och således nationalism. Här har jag försökt applicerat teorin på hur KKP använder nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna för att främja legitimiteten i deras anspråk på fortsatt maktinnehav i Kina. Det har jag gjort genom att använda mina metodlogiska val som är baserat på argumentationsanalys kombinerad med en retorisk analys.

Det jag kunnat urskilja genom mitt teoretiska verktyg om att stater skapar nationer har jag stundtals kunnat se att de överensstämmer med varandra. Bland annat tycker jag mig finna det inom det andra exemplet som presenteras i undersökningen genom att använda en mottagarorienterad analys tillsammans med en deskriptiv analys, samt att ha i åtanke vad det underförstådda kan ha för betydelse i kontexten, då en sådan beaktning är viktig att bearbeta vid en analys i politisk argumentation. Det går nämligen att läsa på den kinesiska regeringens hemsida att Spratlyöarna är den sydligaste delen av det kinesiska territoriet. Där redogörs hur det kinesiska territoriet ser ut och att Spratlyöarna alltid varit en del av Kina. Det nämns dock ingenstans i denna text att det försiggår en konflikt gällande vilket land som har territoriell suveränitet över ögruppen. Här tycker jag mig finna att KKP skapar en del av vad som kan kännetecknas som kinesisk nationalism. Detta kan alltså ses genom vad jag i min metodologiska del beskrev som ett deskriptivt syfte, nämligen för att finna argumentationen som kan vara som inslag i en text som inte består av skäl för och emot bestämda uppfattningar.

En annan aspekt som jag tycker mig kunna finna i hur och på vilka sätt KKP använder nationalistisk retorik i konflikten för att kunna legitimera sina fortsatta maktanspråk, är hur talespersonen för den kinesiska utrikesministern uttalar sig. I det första exemplet av undersökningen menar talespersonen att den Syd-kinesiska sjön och dess öar alltid varit kinesiska och att Filippinernas drag att införliva en administration över Spratlyöarna inte ändrar det faktum att Spratlyöarna tillhör Kina. Häri finner jag att man svarar på ett sätt som återspeglar den syn på omvärlden som porträtteras i kinesiska historieböcker och som KKP valde att propagera för i synnerhet mellan slutet av 1980-

talet och början av 1990-talet. Här gör det som Xu tidigare beskrev som kinesisk nationalism sig synligt, nämligen att den nationalism som finns hos befolkningen är byggd på en antagonistisk patriotism. Tar man därmed också tar med i beräkning det som Handler beskriver som Objektiva och Subjektiva grupper, skulle man kunna se att KKP försöker tillskriva befolkningen vissa attribut och åsikter som kan hjälpa dem att gå från att vara Objektiva grupper till att bli Subjektiva grupper. Då kan man visa på att KKP försöker uttala sig om att Filippinernas aktion som orättfärdig samt poängtera betydelsen av den för det kinesiska folket, på så vis spär man på den nationalism som KKP byggt upp hos befolkningen om att omvärlden är avundsjuka på Kina och enbart försöker bryta ner dess status.

Utöver det är det även värt att återigen nämna Yu Dans populära bok ”Kinesisk visdom från hjärtat”.⁷⁴ En bok som KKP de senaste åren har accepterat bland annat för att den beskriver och uppmanar till att man inom den kinesiska kulturen inte ska sträva efter förändring utan vara nöjd med det man har. I den här typen av analys är det viktigt att komma ihåg den retoriska delen som snarare riktar sig emot ethos och pathos hos befolkningen och inte åt logos i samma utsträckning som argumentationsanalysen gör, vilket den här typen av propaganda gör. Det presenteras inga logiskt giltiga anledningar i uttalandet utan omfamnas snarare i ethos och pathos argument som den kinesiska befolkningen tar till sig i enlighet med den nationalism som existerar.

Efter ovanstående stycke vill jag fortsätta med att analysera det sista citatet ur undersökningen. Där presenteras nämligen en del av vad dispyten om Spratlyöarna handlar om, åtminstone ur kinesisk och KKPs synvinkel. I texten som finns publicerad på det kinesiska utrikesdepartementets hemsida återger KKP att den kinesiska regeringens förhållningssätt i konflikten präglas av att komma fram till en lösning genom diplomatiska kanaler och med fredliga metoder. Återigen presenteras det att den kinesiska regeringen framhåller sig vara en regim som med fredliga intentioner vill lösa en eventuell konflikt med de berörda parterna. Dessutom finner man i samma citat på ett övertygande sätt att KKP framhäver sina fredliga intentioner för att lösa konflikten. På ett liknade sätt framhäver KKP Filippinerna och Vietnam som två nationer som skickade trupper till Spratlyöarna och tvingade bort kinesiska fiskare. Dessutom

⁷⁴ Yu, Dan, *Kinesisk visdom från hjärtat: Konfucius tankar i det moderna Kina*, 1. utg., Natur & kultur, Stockholm, 2010.

påpekar KKP att de filippinska och vietnamesiska trupperna förstörde markeringar på Spratlyöarna som fastslog kinesisk suveränitet. I dessa exempel tillsammans med dem som nyss presenterades tycker jag mig kunna se hur KKP fortsätter ge uttryck för den nationalism som växte fram från slutet av 1980-talet och början av 1990-talet. Nämligen hur man definierar Kina med en nationell identitet som står för fred och stabilitet, medans omvärlden försöker nedvärdera och bryta ner Kinas växande makt på den globala marknaden med orättfärdiga grunder. Man märker även i den här typen av argumentation hur KKP använder sig av argument underbyggda av ethos och pathos. Det är i det avseendet som de kombinerade argumentations och retoriska analysverktyg har sin signifikans, då det bidrar till att studera de underbyggda argument som kan vara av betydelse. Denna typ av analys förutsätter dock i enlighet med min metod, att uttalande riktas mot den kinesiska befolkningen och på så vis blir ethos och pathos argumenten mer framträdande. Å andra sidan kan uttalandet även vara riktat mot utländska mottagare och då förfaller det vara av mer logos-karaktär då ethos och pathos argument har lite bäring i en sådan kontext, medans ethos och pathos har en större bäring hos det kinesiska folket då de kan identifiera sig med argumenten i dessa två kategorier. Särskilt om man tar hänsyn till och kombinerar den modernistiska skolan och Handler tillsammans med Xus argument. Handler som menar att stater skapar nationalism och kulturer, samt hur Xu redovisar hur den kinesiska nationalismen är byggd på antagonism. Det är därför viktigt hur man använder metoden mottagareorienterad analys inom den retoriska analysen för att kunna få ett svar som korresponderar med frågeställningen.

En ytterligare parameter att ta med i beräkningen är pragmatisk nationalism. Även om KKP tillsynes behöver legitimera sin makt genom nationalism är de också medvetna om att en ekonomisk tillväxt måste fortsätta för att det fortfarande ska råda harmoni och stabilitet i landet. De ekonomiska och sociala rättigheterna måste mer och mer tillgodoses för att inte krav på medborgerliga och politiska rättigheter ska få ett större inflytande hos den kinesiska befolkningen. Därför är det även en nödvändighet att ett område som Spratlyöarna tillfaller Kina och att de kan utvinna de naturresurser som finns. Dock är det inte alldeles enkelt att börja utvinna naturresurser i området även om KKP har förmågan till det. Risken är nämligen överhängande att om KKP gör det utan internationellt samtycke riskeras andra att handelsrelationer påverkas negativt vilket de

inte har råd att riskera. Vilket Zhao tidigare presenterade att folks fokus flyttades från demokrati till kommersialism och att KKP sedermera påpekade allt bra de gjort för landet och legitimerade sin makt genom nationell självständighet och dess ekonomiska välstånd. Det kombinerat med som tidigare nämnt att den kinesiska regimen är tvungen att kontrollera den nationalistiska andan hos befolkningen, i en sådan utsträckning att den inte slår över och istället påverkar handelsrelationer med andra länder. Det skulle i sin tur i förlängningen innebära ett potentiellt problem för att legitimera sin makt.

I analysen som avslutade föregående stycke förklaras på vilka sätt KKP argumenterar för suveränitet över Spratlyöarna. De argumenterar i min mening på ett sätt som gör att de nationalistiska argumenten presenteras i sådan tappning att de överensstämmer med det man vill porträttera nationalism och nationell enighet för det kinesiska folket. Men de vill inte heller göra det för aggressivt då de vet att det kan slå tillbaka mot dem själva i ett ekonomiskt hänseende, precis så som det gjorde med de antijapanska kravellerna 2005. Det är i den här delen av analysen som framförallt argumentationsanalysen och dess inriktning mot logos blir framträdande och inte den retoriska analysen som inriktar sig mer ethos och pathos. Framförallt kan man se att framtoningen hos KKP är varierande beroende på vem de talar till, så återigen gör sig den delen av analysen som syftar på hur mottagaren uppfattar budskapet synligt. Precis som både Zhao och Shirk påpekar, värnar KKP om att nationalismen förblir stark men inte att den slår över och ger negativa effekter likt de antijapanska kravellerna 2005. Använder man då en sådan metod på det sista beskrivna uttalandet i föregående kapitel, kan man se att tonen skiftar. Till en början kan tonen tolkas som hätsk och anklagande mot Vietnam och Filipinerna, samt hur KKP påpekar de brott de har begått mot internationell lag. De påpekar också att de båda länderna har tillgripit aggressiva metoder i konflikten och skickat trupper för att etablera olovlig suveränitet på det kinesiska territoriet, som Spratlyöarna faktiskt är enligt KKP. Dessutom menar de att Vietnam och Filipinerna har tvingat iväg och arresterat kinesiska fiskare på olovliga grunder. Den senare delen av uttalandet har däremot en mycket mildare framtoning. Här redogörs att Kina å sin sida alltid har sökt lösningar genom att diskutera de relevanta problemen med de inblandade länderna och att de använder sig av diplomatiska kanaler och fredliga metoder. Utgår man sedermera från att detta budskap även är riktat mot den egna befolkningen, lyckas KKP trots att uttalandet är kort och koncist, få med den

information som karakteriserar den kinesiska nationalismen och hur KKP vill att den ska fortgå. De behandlar återigen den antagonism som finns från andra länder gentemot Kina och att det är utländska aktörer som försöker att undergräva landets ställning och makt i världen, likt det sättet som både Zhao och Xu har presenterat att den kinesiska nationalismen är uppbyggd på. Dessutom går det att utläsa genom en mottagareorienterad analys hur KKP använder begrepp som om hur fredligt Kinas förhållningsätt är och hur de använder sig av diplomatiska kanaler för att lösa eventuella problem, något som de också påpekar att de alltid har gjort. Den delen av uttalandet påminner starkt om hur Wei och Ottosson beskriver KKP:s tillvägagångssätt i förhållande till att applicera en nationalism hos folket präglad av ett Kina som ett fredligt land och att dess förhållningsätt alltid har varit av sådan karaktär. Intressant i studerandet av primärmaterialet är att Kina inte nämner att de dödsfall som konflikten om Spratlyöarna inneburit har Kina varit skyldiga till, vilket stärker Handler och den modernistiska skolans resonemang om att stater skapar nationalism och att denna typ av teoretisk utgångspunkt är lämplig att applicera på den kinesiska kontexten. Detta bekräftar även till viss del bilden av hur KKP använder nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna som kan främja legitimiteten i deras anspråk på fortsatt maktinnehav i Kina.

Sammanfattningsvis tycker jag mig kunna urskilja via mitt teoretiska perspektiv och mina metodlogiska val, mönster som påminner om hur KKP använder nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna som kan främja legitimiteten i deras anspråk på fortsatt maktinnehav i Kina samt bidra till ett stabilt och enat Kina. Jag tycker mig urskilja i mönstret, det som Handler pekar på är nödvändigt för att en stat ska kunna skapa en nation, genom att som stat (KKP) var maktfokuserad, rationell och instrumentell, samtidigt som nationen och dess befolkning upplever och kännetecknar sig med karaktärsdrag som gör att de identifierar sig med varandra och KKP. Som i sin tur leder till att de tillsammans bygger en gruppidentitet baserad på nationalism. Och genom detta uppenbarar sig då den möjligheten att överkomma stora problem som Handler inte menar är möjliga om en stat och en nation i det här avseendet inte identifierar sig med varandra. Med den här beaktningen av hur KKP legitimerar sin makt, kan det rimligen ses som en funktionell och pragmatisk metod för att slippa stå

till svars för anspråk gällande demokrati, yttrandefrihet och politiska medborgerliga rättigheter.

6.2 Diskussion och sammanfattning

I denna studie har jag försökt besvara frågeställningen; *På vilka sätt använder KKP nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna som kan främja legitimiteten i deras anspråk på fortsatt maktinnehav i Kina?* Till viss mån vill jag påstå att jag har lyckats med fallet. Det har jag gjort genom att ha presenterat hur den kinesiska nationalismen ser ut och hur KKP har försökt och försöker utveckla nationalismen i en riktning som gynnar deras fortsatta maktinnehav. Tillsammans med den modernistiska skolan och Handlers resonemang har jag påvisat hur KKP skapar en nationalism hos befolkningen som i sin tur leder till fortsatt legitimitet för KKP. Framförallt tycker jag att det finns skäl för en sådan slutsats efter moderniseringen som KKP lät ske för 20-30 år sedan, dels genom att legitimera sitt fortsatta maktanspråk genom nationalism och inte kommunism, samt dels att tillåta en marknadsekonomi med privata aktörer.

Att den modernistiska skolan skulle vara bäst att applicera på den kinesiska kontexten tycker jag stämmer. Det är särskilt något som visar sig i hur skillnaden mellan nationalismen i Nazityskland och nationalismen i Kina såg/ser ut och växte fram hos de olika folken. I Nazityskland fanns det redan ett stort stöd för nationen när nazisterna kom till makten, medans i Kina var KKP tvungna att skriva om sin egen historia för att kunna fortsätta legitimera sin makt. Det är även här som jag tycker att Handlers resonemang om att det finns Objektiva och Subjektiva grupper stämmer. Samt hur KKP aktivt försöker tillskriva befolkningen attribut som de själva påstår sig ha gemensamt. På så vis får KKP befolkningen (den Objektiva gruppen) genom sin retorik att känna solidaritet med varandra och KKP och således skapas den Subjektiva gruppen (befolkningen tillsammans med KKP), som Handler menar behövs för att kunna föra ett land framåt.

Efter att ha fastslagit vad som är och hur den kinesiska nationalismen ter sig, samt hur KKP använder den nationalistiska retoriken som ett redskap för att fortsätta göra anspråk på makten i Kina, återstår frågan om så även är fallet när det gäller retoriken kring konflikten om Spratlyöarna.

Till min hjälp för att besvara frågan har jag använt mig av argumentationsanalys och retorisk analys. Genom att framförallt ha använt mig av den mottagarorienterade delen inom analysen har jag kunnat belysa ethos och pathos argument samt hur de finns dolda i politisk argumentation. I primärmaterialet som har analyserats tycker jag mig se att det finns den typen av nationalistisk retorik som kan främja fortsatt legitimitet för KKP:s anspråk på makten. Den ter sig också i olika slags uttryck, men fortfarande så att den stämmer överens med den kinesiska nationalismen, så som den tidigare har blivit presenterad. Framförallt tycker jag att uttalanden om Spratlyöarna går att dela in i två olika teman som kan främja legitimiteten för deras fortsatta maktanspråk. Det är dels det återkommande temat mot utländska aktörer, här syftar jag på hur Kina anklagar Filipinerna och Vietnam att inkräkta på kinesiskt territorium och hur de använder sig av imperialistiska metoder. Samt beskrivningen av hur Kina alltid har varit och är ett land som löser dispyter via diplomatiska kanaler och fredliga metoder, här syftar jag på hur KKP (efter att ha anklagat Filipinerna och Vietnam för att använda imperialistiska och aggressiva metoder), själva menar att Kina däremot endast använder sig av fredliga metoder. I det primärmaterial som jag tagit del av finns båda dessa teman med och har en tydlig framtoning, jag tycker det visar på ett tydligt sätt att KKP använder sig av nationalistisk retorik för att legitimera framtida maktanspråk och att de använder olika sätt som korrelerar med den kinesiska nationalismen.

På den kinesiska regeringens hemsida går det som bekant att läsa att Spratlyöarna är en del av det kinesiska territoriet samt en beskrivning över hur öarna ser ut. Det är också av intresse och påvisar tendenser om att retoriken över Spratlyöarna hjälper till att främja legitimiteten för KKP:s fortsatta maktanspråk. Som presenterat tidigare hävdar KKP för sin befolkning att de har spelat en väsentlig roll i skapandet och upprätthållandet av territoriella gränser och suveränitet. Tar man då i beaktning att KKP inte ens nämner att olika länder gör anspråk på öarna, ger det en bild av att Spratlyöarna definitivt tillhör Kina. Det å sin sida gör det enklare för KKP att försvara öarna ur en kinesisk synvinkel, då KKP precis som tidigare står upp för den kinesiska nationen och bevarandet av de territoriella gränserna, något som den kinesiska nationalismen tar avstamp från och som KKP har försökt tillskriva befolkningen i Kina.

Jag anser därmed att jag kunnat utläsa på vilka sätt KKP använder nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna som kan främja legitimiteten i deras anspråk på

fortsatt maktinnehav i Kina, samt kunnat påvisa att förhållandet som KKP har i konflikten om Spratlyöarna påminner om det sättet KKP historiskt har legitimerat sin makt med nationalism som incitament de senaste 20-30 åren. Dock är jag medveten om de begränsningar som mitt tillvägagångssätt har gett, dels språkmässigt då det inte är en garanti att det som KKP publicerar på engelska är samma retorik som de använder när de talar till sin befolkning på kinesiska, vilket är uppsatsens syfte och frågeställning. Jag är också medveten om att jag hade en föreställning om att KKP har skapat nationalismen, vilket bidrar till att jag måste ta hänsyn till min subjektivitet när jag studerar sambandet mellan retoriken kring Spratlyöarna och nationalism. Samt att med en annan ingångsvinkel är det möjligt att frågeställningen besvarats på ett annat sätt.

Om så är fallet innebär det att jag inte kunnat fastslå på vilka sätt KKP använder nationalistisk retorik i uttalanden om Spratlyöarna som kan främja legitimiteten i deras anspråk på fortsatt maktinnehav i Kina. Däremot tycker jag att det övriga material jag använt mig av kunnat urskilja nationalismens (och att den är skapad ur den modernistiska skolan) betydelse för KKP:s fortsatta maktställning. Vilket förklarar varför jag har valt att använda mig av så pass stor mängd av tidigare forskning i relation till mitt primärmaterial, då jag anser att en grundlig genomgång av den kinesiska nationalismen varit nödvändig för att kunna försöka placera retoriken kring konflikten om Spratlyöarna i en kontext som gör det möjligt att besvara mitt syfte och min frågeställning. På så vis anser jag att mitt bidrag i den här uppsatsen har hjälpt att kasta nytt ljus av konflikten. Då andra undersökningar om konflikten om Spratlyöarna flertalet gånger har fokuserat på globaliseringen och de ekonomiska incitamenten och förbiset eller förminskat den nationalistiska och inrikespolitiska betydelsen Spratlyöarna har för Kina och KKP. Med det sagt anser jag att vidare forskning inom området bör ske, samt att sådan forskning bör fokusera än mer på den kinesiska nationalismens och den inrikespolitiska betydelse i flertalet av de konflikter Kina är inblandade i, eller väljer att inte blanda sig i, som exempelvis konflikten om Senkaku/Diaoyu med Japan och inbördeskriget i Syrien.

Sammanfattningsvis skulle jag vilja påstå att min frågeställning har blivit besvarad tack vare att jag använde retorisk analys tillsammans med mitt teoretiska perspektiv, på så vis blev det möjligt att granska mitt material med ethos och pathos. Däremot måste jag vara försiktig att vara definitiv i det här avseendet, då den mängd av

primärmaterial jag använt inte definitivt kan avgöra Kinas intentioner i konflikten om Spratlyöarna. Förslagsvis skulle i efterhand en innehållsanalys möjligen kunnat bidra till en tydligare förståelse. Dock tycker jag det går att fastslå betydelsen nationalismen har för att KKP ska kunna skapa enighet och legitimera sin fortsatta icke-demokratiska maktsällning.

Referenser

Litteratur

- Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 3., [utök.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2012.
- Chemillier-Gendreau, Monique., *Sovereignty over the Paracel and Spratly Islands*, Kluwer Law International, The Hague, 2000.
- Handler, Richard, *Nationalism and the politics of culture in Quebec*, University of Wisconsin Press, Madison, Wis., 1988.
- Hastings, Adrian, *The construction of nationhood: ethnicity, religion and nationalism*, Cambridge Univ. Press, Cambridge, 1997, sid, 2-5.
- Motyl, Alexander J. (red.), *Encyclopedia of nationalism. Vol. 1, Fundamental themes*, Academic Press-Harcourt Brace, San Diego, Calif., 2001.
- Pan, Junwu., *Toward a new framework for peaceful settlement of China's territorial and boundary disputes*, Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2009.
- Renberg, Bo, *Retorikanalys: en introduktion*, 1. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2007.
- Shirk, Susan L, *China: fragile superpower*, Oxford University Press, New York, 2007.
- Wei, C. X. George & Liu, Xiaoyuan (red.), *Exploring nationalisms of China: themes and conflicts*, Greenwood Press, Westport, Conn., 2002.
- Yu, Dan, *Kinesisk visdom från hjärtat: Konfucius tankar i det moderna Kina*, 1. utg., Natur & kultur, Stockholm, 2010.

Vetenskapliga artiklar

- Nguyen, Dong Manh “*Settlement Of Disputes Under The 1982 United Nations Convention On The law Of The Sea:The Case Of The South China Sea Dispute*”, University of Queensland Law Journal, vol. 25 no. 1, 2006, pp. [145]-180.
- Ottosson, Ingemar ”Att låta det förflutna tjäna nutiden. Historiebeskrivning i kinesiska läroböcker” i Nilson, Bengt (red.), *Historielärarnas förenings årsskrift. 2011 Historiebruk*, Historielärarnas förening, Stockholm, 2011, s. 119-132.
- Saleem, Omar “*The Spratly islands dispute: China defines the new millennium*”, American University of International Law Review, 2000, vol. 15, no. 3, 2000, pp. 527-582.

Elektroniska källor

- <http://www.fmprc.gov.cn/eng/topics/3754/t19230.htm> (senast hämtad 2013-01-02). En redogörelse hämtad från det kinesiska utrikesdepartementets hemsida, där de redogör för hur den kinesiska regeringen förhåller sig till konflikten och vilka metoder de använder sig utav för att lösa konflikten.
- http://english.gov.cn/2005-10/10/content_75666.htm (senast hämtad 2013-01-02). Den officiella hemsidan för den kinesiska regeringen där det publicerar fakta om Spratlyöarna och redogör för hur dem ser ut och vilken del utav Kina dem tillhör. Publicerad 2005-10-10.
- <http://www.fmprc.gov.cn/eng/xwfw/s2510/2511/t970196.htm> (senast hämtad 2013-01-02). Återgiven presskonferens med en talesperson för den kinesiska utrikesministern samt dennes svar. Hämtad från det kinesiska utrikesdepartementets hemsida. Publicerad 2012-09-14.
- <http://www.fmprc.gov.cn/eng/topics/3754/t19232.htm> (senast hämtad 2013-01-01). Kinesiska utrikesdepartementets hemsida där det redovisar internationella erkännanden över att Spratlyöarna tillhör Kina. Publicerad 2000-11-17.

Konventioner

- United Nations, Convention on the Law of the Sea, 10 December 1982, U.N.T.S 1833, art. 3.